

Deloitte.

Ilisimatusarfik
Ukiut qulit
qaangiunneranni
killiffik

Imarisai

1. Aallaqqaasiut	4	
2. Tunuliaqut piffissarlu	5	
2.1. Piffissaq	7	
3. Nalilersuinermi siunertaq	8	
4. Eqikkaaneq	9	
5. Ineriartorfissat eqikkarnerat	13	
6. Periuseq suleriaaserlu	15	
6.1. Suliassap suuneranik erseqqissaaneq	15	
6.2. Paasissutissanik katersineq	15	
6.3. Nalunaarusiorneq	16	
6.4. Killiliineq	16	
7. Ilisimatusarfik	17	
7.1. Ilisimatusarfik	17	
7.2. Ilimmarfik	18	
7.3. Ilinniartitsineramik Ilisimatusarfik - Ilinniartarfissuaq	19	
7.4. Peqqissaanermik Ilisimatusarfik	20	
7.5. Inuiaqatigiilerineramik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfik (SØJ)		21
7.6. Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik (KSH)	22	
8. Killiffimmi sammisat	23	
8.1. Ineriartortitsineq	23	
8.1.1. Aningaasaqarneq	23	
8.1.2. Immikkoortut ilinniarterillu	24	
8.1.3. Ilinniartut	25	
8.1.4. Sulisut	28	
8.2. Ilisimatusarfiup siunertaa /suliassai	29	
8.2.1. Ilisimatusarneq	29	
8.2.2. Ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsineq	32	
8.2.3. Ilisimasaniq ingerlatitseqqiisarneq/inuiaqatigiinni inissisimaneq	34	
8.2.4. Ilisimatunik ilinniartunillu allamiunik suleqateqarneq	36	
8.3. Aaqqissuussaaneq allanngineq	37	
8.3.1. Ilinniarterit aaqqissuussaaneq	37	
8.3.2. Sullissivik	39	

8.3.3. Tamanut atugassarititaasut	41
8.3.4. Kulturi	43
8.4. Suleqatit	45
9. Ilanngussaq 1: Apersiunermi najoqqutassiaq	47
9.1. Apersuinermut najoqqutassiaq	47
9.2. Apersuinermut najoqqutassiaq – suleqatit	50

1. Aallaqqaasiut

Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet maannakkutut isikkoqarluni ukiunik qulinngortorsiorpoq.

Ilisimatusarnek, nutaaliornek, ilinniartitsineq ilisimasaniillu ingerlatitseqiisarneq Kalaallit Nunaata namminiileriarortoreranut pingaaruteqarluinnarput.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit sulisunik ilinniarsimalluartunik pisariaqartitsipput – sulisunik nunanit allaneersunik pisariaqartitsineq annikillisinniaannarnagu aammali pisariaqartumik Kalaallit Nunaanut aningaasaqarnikkut tunngaviliisussamik pisariaqartumik siuariartortitsiniarluni.

Ilisimatusarfiup maannakkutut isikkoqarluni pilersinneqarnera allannguutunik annertuunik kinguneqarpoq, aqutseriaatsikkut aamma ilisimatusarnerit ilinniakkallu sammiviisa assigiinngiaarne-risigut.

Aqutseriaatsip allanngorneratigut ilisimatusarfik avatangiisiminut ammarnerusussaavoq inuiaqati-giinnilu oqallinnerni peqataanerulertussaalluni.

Siusinnerusukkut ilisimatusarfiup ilinniarnerrillu aalajangersimasunut sammivillit kattunnerisigut pingaartumik ilinniarnerrit aalajangersimasunut sammivillit ilisimatusarnermik tunngaveqarnikkut qaffatsinneqartussaapput.

Immikkoortut taakku marluk allannguinnermi aqutsinnermut ataatsimullu aqqissuussaannermut aqut-seriaatsimullu piumasaqartorujussuupput

Ukiunik qulinngortorsiornermut atatillugu ukiut qulit siullit nalilersorneqarnissaat, taamaalillunilu Ilisimatusarfiup ukioq 2018-imi killiffissiorneqarnissaa ilisimatusarfimmi aqutsisut kissaatigisimavaat.

Nalilersuinnermut peqatigitillugu ukiuni qulini tullerni ineriartoqinnissaanut ilisimatusarfiup periusis-siaata naleqqussarnissaanut isumassarsiorfiussaaq.

Nalilersuineq 2018-ip naanerani 2019-inillu qiteqqunnerani ingerlanneqarpoq. Nalilersuineq ilinniar-nerni ataasiakkaani pissutsinik pitsaassutsinilluunniit nalilersuinerunngilaq. Nalunaarusiaq manna apersuinnermik tunngaveqarpoq, taamaattumillu illuinnaasiortumik isummersornerit pinngit-soorneqarsinnaanngillat.

Nalunaarusiaq pillugu apeqqutit uunga apeqqutigineqarsinnaapput:

Henriette Nolsøe Rosing

Ilisimatusarfimmi pisortaq, Ilisimatusarfik

henr@uni.gl

2. Tunuliaqut piffissarlu

Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 19, 19. november 2007-imeersukkut Ilisimatusarfik maannakkutut aaqjissuussaavoq

Inatsisartut inatsisaanni taamani nutaajusumi nutaartaasut pingaarnerit marluupput:

- 1) Ilisimatusarfimmi nutaamik aqutseriaaseqartoqalerpoq.

2008-p tungaanut rektori rektorillu tullersortaa suleqatigiinnit toqqarneqartarput. Inatsisikkut nutaak-kut siulersuisoqarneq eqqunneqarpoq Naalakkersuisunit toqqarneqartunik, avataaneersut amerla-nerussuteqarlutik rektorillu atorfinitsinneqartalerlutik. Siunertaq ilaatigut tassaavoq Ilisimatusarfiup inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut ammanerulernissaa ilaatigullu Ilisimatusarfimmi aqutsinikkut, pe-riusissioinikkut aningaqaarnikkullu piginnaasaqartoqalernissaa (inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatit nalinginnaasut naapertorlugit). Siulersuisut ulluinnarnilu aqutsisut pitsaasumik su-leqatigiinnissaat qulakkeerniarlugu siulersuisut rektorimik, rektorip tullersortaanik ilisimatusarfim-milu pisortamik atorfinitsitsissapput. Tamatuma kinguneraa rektori pinngitsorani sulisut akornan-ninngaanneersuusariaarunnera kiisalu suleqatit aqutsisullu akornanni erseqqinnerusumik immik-koortitsisoqalermat.

- 2) Ilisimatusarfiit ilinniarnarillu atuuttut arlallit katunneqarput

Ilinniartitaanermik aaqjussuseqqinnerup ingerlanneqartup ilaatut Nalaakkersuisut kissaatigaat ilaatigut ilinniarnarit aalajangersimasunut sammivillit pitsanngorsarneqassasut ilaatigullu ”inger-laqqilluni ilinniarnarnerit ingerlatsiviulluarsinnaasumik, Kalaallit Nunaat pillugu, Kalaallit Nunaannut Kalaallillu Nunaanni ilisimatusarfiusinnaasumik, ilisimatusarnernilu taakkuninnga ingerlatitseqqiiffi-usinnaasumik” pilersitsisoqassalluni (inatsimmut oqaaseqaatit nalinginnaasut naapertorlugit). Taamaammatt ilinniarnarit aalajangersimasunut sammivillit arlallit Ilisimatusarfimmut ilaalerput:

- Ilinniarfissuaq - ilinniartitsisunngorniarneq
- Inerisaavik – ilinniartitsisunik ilinniartitseqqittarneq ilinniutinillu il.il. ineriartortitsineq
- ISI – isumaginninnermi siunnersortinngorniarneq
- Tugasassioinermik Ilinniarfik
- Peqqissaasunngorniarneq

Tamatma saniatigut immikkoortut makku: Oqaasileriffik, Nunatta Atuagaateqarfiata katersugaatai Groenlandica aamma Nunaatta Katersugaasiviata allagaateqarfia Ilisimatusarfimmut ilaalerput. Taakkuli Ilisimatusarfimmit 2013-imi immikkoorteqqineqarput. Aamma Inerisaavik 2015-imi immik-koortinneqarpoq aammalu ilinniartitaanermut aqutsivittut nammineertut pilersinneqarluni.

Ukioq taanna, 2008-mi, inatsit nutaaq atuutilermat, Ilisimatusarfiup annertunersaa Ilimmafimmut nu-unneqarpoq, tassani Pinngortitaleriffik inissisimareerluni. Peqqissaasunngorniarnik ilinniartitsis-unngorniallu ilinniarfiat, Ilinniarfissuaq, illoqarfimmi ininiminniiginnarput. Peqqissaanermik Ilisima-tusarfik Peqqissutsimilu Ilisimatusarneq 2018-imi Ilimmarfmmiilerput, Ilinniartitsinermut Ilisima-tusarfik suli Ilinniarfissuarmiilluni.

Ilisimatusarfiup siunertaa inatsimmi ima erseqqissarneqarpoq:

- Ilisimatusarnermik ingerlatsineq
- Ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsineq
- Ilisimasunik ingerlatitseqqiisarneq paarlaasseqatigiittarnerlu

- Inuiaqatigiinni avatangiiserisani sunniuteqarneq
- Nunat tamat suleqatigiinnerisa ineriartortinneqarneranut tapertaaneq

2008 sioqqullugu: Birgit Kleist Pedersen prorektoriuvoq

2008 sioqqullugu: Ole Marquardt rektoriuvoq

Estrid Janussen pisortanngorpoq

Aage Rydstrøm-Poulsen rektoriuvoq

Tine Pars rektorinngorpoq

Uffe Jakobsen rektorip tullersortaatut atorfinippoq

Uffe Jakobsen rektorip tullersortaatut tunuarpoq

Estrid Janussen pisortatut tunuarpoq

Mette Barslund pisortanngorpoq

Suzanne Møller rektoritut atuukkallarpoq

Mette Barslund pisortatut tunuarpoq

Henriette Rosing pisortanngorpoq

Gitte A. reimer rektorinngorpoq

1/1-2008 Ilisimatusarfik pillugu inatsit nutaaq atulerpoq

Januaarimi 2008 Ilimmarfimmur iserterneq

Aaqqissuussaaneq nutaanngorpoq – ilisimatusarfiit ?

Atorfiit pillugit isumaqatigiissut nutaaq

Oqalutsitut nutserisutullu ilinniarneq aallartippoq

Oqaasileriffik, Groenlandica Allagaateqarfik avissaartinneqarput

Ilisimatusarfiit nutaamik aaqqissuunneqarput, Ilimmarfik-Institutti avinneqarpoq

Inerisaavik avissaartinneqarpoq

Ilinniartitsisunik ilinniartitsineq naliliiffigineqarpoq

Pinngortitalerinemik ilinniarnarit peqqinnissamillu ilisimatuutut misissuiffik illutaarput

Inatsisilerituutut ilinniarneq aallartippoq

Peqqissaanermik Ilisimatusarfik Ilimmarfimmumut nuuppoq

2.1. Piffissaq

Ataani tauneqarsinnaavoq inatsisip nutaap atulerneranit ullumikkumut Ilisimatusarfimmi pisimasut tulleriissaarnerat.

Saamiatungaani Ilisimatusarfiup aqutsisuisa taarserneri takuneqarsinnaapput (pisortaq, rektori rektorillu tullia). Talerpiatungaani ilinnianernik, immikkoortunik ilisimatusarfiillu aaqqissuussaanerisa allanngorneri pingaarnert takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1: Ilisimatusarfiup ingerlanera 2007-imiit 2018-imut

3. Nalilersuinermi siunertaq

Annertuumik allannguinermit ukiut qulit qaangiummata aqutsisoqatigiit kissaatigaat siunertat kissaatillu ilisimatusarfiup pilersinneqarnerani tunngaviusut killiffissiorneqassasut. Nalilersuinermi ilaatigut kissaatigineqarpoq IIsimatusarfik inatsimmi siunertatut aalajangersarneqartunik qanoq eqqortitsinera misissorneqassasoq.

Nalilersuinermi tunngavigineqarput paasissutissat allassimasut – nalunaarusiaasarsimasut, APV-t (suliffimmik naliliinerit), iisimatusarneq ilinniartullu pillugit kisitsisit, aningaasanut inatsisit, nunap karsiata naatsorsuutai kiisalu IIsimatusarfimmi akuusunik 30-nik apersuinerit. Nalunaarusiaq sam-misanut pingaarnernut pingasunut immikkoortinneqarpoq: ineriartortitsineq, siunertaq aaqjissu-ussaannermilu allanngineq.

Ineriartortitsinermi pineqarpoq aningaasaqarnermut, ilinniarnernut immikkoortunullu, ilinniartunut sulisunullu tunngatillugu ukiuni qulini kingullerni qanoq pisoqarsimanera.

Siunertami pineqarput IIsimatusarfimmi siunertanut inatsimmi aalajangerneqartunut tunngatillugu nalilersuineq: ilisimatusarneq, ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsineq, ilisimasaniq ingerlatit-seqqiisarneq, inuiaqatigiinni nunallu tamat akornanni suleqatigiinnermi inissisimaneq suliasallu.

Aaqjissuussaannermik allannguinermi pineqarpoq immikkoortut ilinniakkallu kattunnerat, tassunga ilanngullugit suliamik ingerlatsinermi aaqjissuussaaneq, sullissinermik aaqjissuussineq, ataatsi-mut sinaakkutit kiisalu kulturikkut aaqjissuussaannermi allanngineq.

Deloitte IIsimatusarfik sinnerlugu ukiakkut 2018-imi killiffimmik nalilersuivoq.

4. Eqikkaaneq

Nalilersuinerup takutippaa Ilisimatusarfik inatsimmi 2008-mi siunertanut tunngatillugu a-ngusaqartorujussuusimasoq. Suliassat aqqissuussaanelu allanngornerat piffissap ingerlanerani naleqqussarfigiartuaarneqarsimapput, aallaqqaataaniit aqunneqaqqissaartumik allanngortitsi-artuaartoqarsimanani.

Ilisimatusarfik pillugu inatsisip kingunerisaanik allannguinerit annertunerit taakku marluk – aqutseriaaseq nutaaq aamma ilinniarnert aalajangersimasunut savimillit ilanngunneqarnerat – qularnartoqartinneqariartutik akerlerineqariartutillu akuersaarneqalersimapput.

Siulersuisoqartitsineq rektorinillu atorfinittisarnerni allannguutit Ilisimatusarfiup pikkorinnerusumik (professionaliunerusumik) aqunneqalernissaanik siunertaqarput. Siornatigut rektorinik qinersisarnepup attatiinnarneqarnissaa Ilisimatusarfiup sulisutoqaasa akornanni iluatigineqartorujussuuvoq, allannguinerlu ilaatigut rektorit tunuarnerannik taamani kingunekarpoq. Siulersuisut inissisimanagerat suliaasaallu kiisalu kissaataat aallaqqaammut arlalinnit nalornisoortigineqarput. Siulersuisoqalerneq Ilisimatusarfimmi sulisutoqqat akornanni ajornartorsiutaaneruvoq. Ilinniarnert aalajangersimasunut sammivillit aqutseriaasitoqqami akuusimangillat siulersuisoqalernermullu taakkunatulli akerliunatik.

Siulersuisoqalerneranit ukiut qulinngorput, misissuinerullu takutippaa ilisimatusarfimmi aqutseriaaseq amerlasuunit akuersaarneqartoq. Arlallit oqaatigaat siulersuisut Ilisimatusarfimmiq ineriartortitseqataasimasut Ilisimatusarfiullu avammut ammanerulerneranut tapertaasimasut.

Ikaarsarneq sukkaoorujussuarmik ingerlassasoq inatsimmi siunniunneqarsimavoq, ukiorlu 2008 ikaarsaarfissatut siunniunneqarpoq. Ilinniarnert aalajangersimasunut sammivillit peqataalersineqarnissaat taakkulu iisimatusarnermik tunngaveqalernissaat sivisuumik anguniagaavoq, sulilu naammassineqanngilaq.

Ilinniarnerni aalajangersimasunut sammivilinni sulisut misigipput Ilisimatusarfimmi sulisutoqqanit nikagineqarlutik. Taama misigineq allanngorsimavoq, maannalu ilinniarnerni aalajangersimasunut sammivilinni sulisut ataatsimut isigalugu misigipput naligineqartutut isigineqarlutik. Ilisimatusarfimmi sulisutoqqat pissutsit taamatut eqqaamangilaat, misigisimavaallii ilinniakkat abstraktiuaalalerlutillu ilisimatoorpalaarpallaalernissaat ilinniarnerni aalajangersimasunut sammisuni sulisut ernumasutigaaq.

Ilinniarnert akunnattumik sivisussusillit tamakku Ilisimatusarfimmut ilanngunneqarnissamut aalajangersimasumik qaffasissuseqassanersut imaluunniit Ilisimatusarfimmut ilanngunnikkut tamanna anguneqassanersoq siumut aalajangersarneqarneqarsimangilaq. Arlallit oqaatigaat ilinniarnert naleqassusiisa assigiinngissuteqarnerannik isiginnineq naammattumik oqaluuserineqarneq ajorsimasoq.

Ilisimatuutut misissuineq ilinniartitsineri tigussaanagerusunut naleqqiullugu sakkutut qanoq anner-tutigisumik atorneqassanersoq nassuiarneqarsimangilaq. Ilinniarnerni tamani atortut ilisimatusarnermit pissarsiat atorneqartarput. Peqqissaasunngorniartarput ilinniarnert akademiskit qaffaseqatigai ilisimatuutut suleriaatsit eqqarsaatigalugit. Ilinniarnerni aalajangersimasunut sammivilinni allani taamaaliartorput, ilinniartitsisulli ilinniartullu tamakku tungaasigut piginnaasaat suli amigaateqarput.

Deloitte nalilivoq ilinniakkat qaffasissusaat suli qaffatsinniarlugu siunersioqatiginneq annertuneru-soq pisariaqartinneqartoq. Ilimanarpoq ilinniagassat imaannut tunngatillugu ilinniartit assingusut allat siunersiorneqartariaqartut imaluunniit akademikerisut suliat pitsaassusaat pissutsillu assigisaat

pillugit Ilisimatusarfimmi ilisimatusarfiit allat siunersiorneqartariaqartut. Tassa tamakkununga tunngatillugu ineriartortitsinissamik suli pisariaqartitsisoqarpoq.

Apersoneqartut ataatsimut isigalugu misigaat ilisimasaqaleriartormermit attaveqaqatigiittoqartaleranerani ilinniartitsineq ilisimatusarnerlu pillugit suleqatigiinnerup qulanartoqartinneqarnera annikiliartortoq. SØJ-imi (inuaqatigiillerinermik, aningaasaqarnermik tusagassiornermillu Ilisimatusarfimmi kiisalu KH-mi (kulturmik, oqaatsinik oqaluttuarisaanermillu ilisimatusarfimmi) ilisimatusarfiit akimorlugit fagini angisuuni aalajangersimasunilu atuaqatigiittoqartarpoq, ilinniartitsissutit toqqasaggat aalajangersimasut ilisimatusarfiit akimorlugit neqeroorutigineqartarput ilisimatusarfiillu akimorlugu ilisimatusarnernut aningaasanik immikkoortitsisoqartarpoq (Strategisk Forsknings- og Udviklingspulje/ 2 %-puljen). Amerlasuut isumaqarput Ilisimatusarfik periarfissarititaasut iluanni aaqqissuussaanermitugit ataasiusutut ilersimasoq. Ilisimatusarfik ilinniartuuvuq sammivinnik assigiinngitsunik arlalinnik katersuuffiusoq – taamaattumik ataatsimoorfissaqartuussaaq. Ilinniartitsissutinut atuaqatigiiffiusartunut, ataatsimut pædagogikkimut ilisimatusarnermullu ataatsimut aningaasaatit aqutugalugit sammiviit assigiinngitsut akornanni atassuteqartitsiniartoqarpoq.

Ilinniartitsisunngorniarnermi suli qulanartoqartitsisoqartarnera ilinniarnerrullu immikkuullarissuuneranik – ilikkarnartoqartitsisoqarniarnernik - paasinnittoqartannginnera suli misigineqartarpoq. Ilisimatusarfimmut ataneq sulisunut pædagogikki pillugu, suliniutinut aalajangersimasunut aqutsinermullu ataatsimoorfiusunut killeqarpoq. Sulisut ilinniartullu ilinniartitsisutit pillugit Ilisimatusarfimmi allanut atassuteqanngillat, immikkoortullu ataatsimoorfiusut (aqutsineq, sullissineq, inuit peqatigiillutik sammasaqartarnerat) pissusissamisoortutut ingerlanngillat, tassa sammisat pingaarnertit ataatsimoorinneqanngimmata. Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi avatangiisit oqaluttuarisaanermut tunngasutut isigineqarlutik tulluusimaarutigalugit eqqaaneqartarput, illutoqqat ileqqutoqqallu pingaartinneqarlutik Akerlianik Ilimmarfimmi atortut avatangiisillu nutaaliat pillugit usoruttoqartarpoq.

Ilinniarnertit aalajangersimasunut sammivillit kattutsitsinermi assigiinnik tunuliaqutaqanngillat.

Ilinniarfissuarmi kattutsitsisoqarnissaa sioqqullugu ilinniartitsisunngorniarnerrup bachelorinngorniarnertut aaqqissuunneqarnissaa sulissutigineqalereersimavoq.

Peqqissaasunngorniarnermi 2006-imiilli SDU aamma Ilisimatusarfik suleqatigalugit ilisimatuutut suleriaatsit tunngavigneqarnissaat sulissutigineqalereerpoq.

Isumaginninnermi siunnersortinngorniatut ilinnialernissami ilinniarnertuutut soraarummersimanissamik pumasaaqat nutaajuvoq.

Misissuinerup erseqqissumik takutippaa ilanngutitsineq qanoq sukkatigissanersoq ilinniartit atasiakkaat namminneq aalajangersinnaasimagaat, tassani apeqqutaasimalluni ilinniarnerni pisortaasut suliasamat qanoq isumaqarnerat. Ilinniarfissuarmi Peqqissaasunngorniarnermi suliasat allaanerisimapput taakku namminerisaminnik ilisimatusarfittut inissisimmata.

Apersuineri ilinniartitsisunngorniarnerrullu 2016-imi naliliiffigineqarnerani erserpoq ilinniarnerrup ineriartortinneqarnera 2016 sioqqullugu killeqarsimasoq. Ilisimatuutulli suleriaatsit tunngavigneqarnerulernissaa ilinniarnerrullu pitsaassusiata qaffatsinneqarnissaa siunertaralugit ukiuni kingullerni suliniutit arlallit aallartinneqarsimapput. Oqaatigisariaqarpoq ilinniartitsisunngorniarnermi Ilisimatusarfimmi ilinniarnerni kisiartaalluni annertuumik naliliiffigineqarsimammat, taamaalillunilu ilinniarnerni allani aamma pitsaassutsimik ajornartorsiuteqartoqarnerasoq oqaatigisallugu ajornakusoorsinnaalluni.

Peqqissaasunngorniarnermi aqutsisut – kattutsitsineq sioqqullugu kingornalu – ilisimatuutut suleriaatsit ilinniarnermut ilanngunneqarnissaat sulissutiguarsimavaat, taamaalillutik ilinniarnep ilisimatusarnermik tunngaveqarnerulersillugu.

Peqqissaasunngorniarnermi aamma ilinniarnerni allanit aallaavigissaarneruvoq, tassa peqqissaasutut akuerineqarnissaq qulakkeerniarlugu nunat tamalaat akornanni pitsaassutsinut sanilliussineq sunngiusimaneqareemat.

Deloitte naliiivoq peqqissaasunnngorniarfimmi patajaatsumik anguniagaqarlunilu aqutsineq ilisimatuserup tunngavigineqarneranut IIsimatusarfimmillu ilanngunermut tunngatillugu iluatsitsiner-mut pissutaasorujussuusoq.

Ilinniartitsisunnngorniarfik taamatut suliniuteqartigisimannigilaq, tassungalu peqatiigitillugu ilinniarti-tsisunnngorniarnerup ineriartortinnissaani annertuutigut kisimi akisussaatinneqarsimalluni. Tamanna 2016-imi naliliineq naapertorlugu pitsaasumik ataqatigiissitsinerusimannigilaq. Ilinniartitsisunnngorni- arnerup ilisimatuutut suleriaatsinik tunngaveqalernissaa IIsimatusarfiup Ilinniartitsinermillu IIsima- tusarfiup maannakkut suliniutigaat, ilinniarfilli suli tamakku tungaatigut kinguarsimagallassaaq, aamma ukiuni aggersuni.

IIsimatusarfiup suliassaa/siunertaa inatsimmi imatut aalajangerneqarpoq: ilisimatusarneq, ilisima- tusarneq tunngavigalugu ilinniartitsineq, ilisimasanik ingerlatitseqqisarneq, inuiaqatigiinni avatangii- serisani inissisimaneq/suliassat nunallu tamat akornanni suleqatigiinneq.

IIsimatuutut suli at aningaasanut inatsimmi tassaatinneqarput ilisimatuutut saqqummersitat ilisi- matuunit allanit nalilikkat (peer-reviewed). Anguniakkat immikkoortortani tamani anguneqarneq ajoraluartut, inatsimmi piumasarineqartunit annertunerujussuarnik ilisimatusarfiit IIsimatusarfillu saqqummiussaqtartarput. IIsimatusarfik ilisimatuunik ingerlaavartumik ilinniartitsivoq, ukiunilu kingul- lerni ukiumut marloriarluni ph.d.-nik marlunnik naammassititsisarluni.

IIsimatuutut paasisanik nutaanik allaaserinninneq pisariillunilu saqqummersitsisarnissamik siu- nertamut naapertuullarpoq. IIsimatusarneq suunersoq ilisimatusarnerlu pitsaasoq suunersoq oqaasertalissallugit pisariaqarpoq. Aamma ilisimatuutut suliassat suleriaatsillu pillugit suleriaasissi- ornissaq pisariaqarsinnaavoq taamaalilluni IIsimatusarfik immikkoortutiminik nunani tamalaani ilisi- maneqalerniassammat.

IIsimatusarfimmi aqutsisut ilisimatitsissutigaa Ilinniartitaanermut, Kulturimut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu Quality Assurance Boardimik (kvalitetsråd) pilersitsinissaq suliniutigineqartoq, taamaalilluni IIsimatusarfimmi ilisimatuutut suli at qanoq pitsaassuseqassasut oqaatigineqarlunilu qulakkeerneqarsinnaaqqullugu.

Qulaaniittut naapertorlugit ilinniarnerni aalajangersimasunut sammivilinni *ilisimatuutut sulinermik tunngaveqarneq* IIsimatusarfiup suli angunngilaa.

IIsimatusarfik ineriartorsimasorujussuavoq – teknologiimik taparserneqarluarluni - nunani tama- laani ilisimatuut silarsuaannut *ingerlatitseqqisarnermigut* kiisalu *inuiaqatigiinnut avatangiiserisami- nut* attaveqarnermigut.

IIsimatuutut paasisanik avammut nalunaarutiginnittarnermi aqutit suli amerlisinnaapput, ilisi- matuullu qaaqquneqaqqaaratik inuiaqatigiinni oqallinnermi peqataasut suli ikittunnguupput.

IIsimatusarfik *nunani tamalaani* suleqatigiinnermi inissisimalluarpoq. Nunanit allani soqutiginnit- toqartorujussuavoq, ilisimatuunit ilinniartunillu. IIsimatusarfiup ilinniartorpassuit aamma nunanut allanukartittarpai. Soqutiginninnerli ilaatigut killeqartarpoq IIsimatusarfik ”ilaqutariit ilisimatusarfiat- tut” oqaatigineqarsinnaammat, tassami ilinniartorpassuit meeraqarmata taamaammallu angerlarsi- manissartik kissaatigisarlugu.

Inatsisip atuutileranerani ukiut aqqanillit qaangiupput.

Ineriartorneqartorujussuusimavoq – immikkoortortat arlallit IIsimatusarfimmut atajunnaarsimapput ilinniarnerrillu nutaat aallartinneqarlutik (oqalutsit nutserisullu, inuussutissarsiornermi a- ngaasaqarneq, inatsisilerineq). Immikkoortortat IIsimatusarfimmut atajunnaarnerisa kingu- nerisaanik IIsimatusarfimmut aningaasaliissutit ikilipput. Tamanna naatsorsuutigigaanni Ili- simatusarfimmut 2019-imi aningaasaliissutit 2008-mut sanillullugit 80 procentimik amerlisimapput. Piffissami tassani nioqqtussat 20 procentimik akitsorsimapput, ilinniartullu marloriaatingajanngor- simallutik. Ilinniartumut ataatsimut aningaasartuutit taamaalillutik appangaatsiarsimassaaq, ava- taaniit aningaasaliisoqarsimasannigipput.

Ilinniartut piginnaasaat (pingaartumik oqaatsitigut) ajoraluartumik siusinnerusumut sanilliullugu ajornerulersimapput. Tamatuma kinguneraa ilinniartitsinermi ilisimatuut suliaannik atuineq killeqartarmat, ilaannilu atuakkat tuluttuut atornaveersaartariaqartarlutik.

Aammali pikkorissunik ilinniartoqarpoq, kisianni piginnaasaqarnerit piginnaasakinnerillu assigi-inngissutaat angivallaartarmat ilinniartitsinermi ajornartorsiutaasarpoq.

Ilisimatusarfik GU-mik suleqateqalersimavoq, ilinniarnerrullu aallartinnginnerani oqaatsinik ilinniar-nissamik neqerooruteqartoqartarpoq. Ajoraluartumik soqutiginninneq annertunngilaq, imaali-innarlunilu aaqqiissutissaqartoqarani.

Ilisimatusarfik siuariartorluarpoq. Siulersuisoqarnek aqutseriaatsitut akuersaarneqarpoq, ikittuin-naallu ilinniarnerrit assigiinngitsut akornanni assigiinngisitsisoqarnissaa kissaatigaat. Ilisimatusarfiup siunertaata angujartornera sukkasuumik pivoq, ilinniarnerrilli aalajangersimasunut sammisut ilaat annertunerusumik tapersersortariaqarput.

Sulisut suliffitik kisiisa aallunnerugaluaraat (ilinniagaq/ilisimatusarfik) ataatsimut aaqqissuussaaneq annertuutigut iluatsissimavoq. Ilinniartitsinermilli Ilisimatusarfik (Ilinniarfissuaq) sulii amerlasuutigut immikkoorpoq. Immikkoortorta q taanna akulerunnerussasoq kissaatigineqarpat Ilisimatusarfimmit suliniuteqarnissaq pisariaqarpoq.

Ilisimatusarfik suliffikkuminartutut ilinniarfikkuminartutullu amerlanernit oqaatigineqarpoq, ilinniar-titsineq pitsaavoq ilisimatuutullu sulinissamut periarfissat pitsaallutik. Ilisimatusarfik allingaatsiar-simagaluartoq, VIP-t (ilinniartitsisut/ilisimatuut) TAP-llu (allaaffimmiut assigisaallu) imminnut ungasin-nerulersutut misigineqaraluartut aaqqissuussaanerillu ilaatigut ajornakusoorneruleraluartut, taa-maattoq tamarluinnangajammik oqaatigaat ataqatigiilluartoqartoq suleqatigiilluartoqarusuttorlu.

5. Ineriartorfissat eqikkarlugit

Immikkoortumi matumani ineriartortitsinissamut periarfissat eqikkarneqarput. Tamakku Deloitte misissuineq tunngavialugu naliliinera.

Suliniut	Allaaserinnineq
A	Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik Ilisimatusarfimmu iluamik ilanngunneqassapput Ilimmarfimmu nuunnissaa pisariaqarpoq.
B	Ilinniartitsisut ilisimatuullu assigiinngitsunik suliallit attaveqatigiilluaraangata suleqatimillu suliaannik ilisimasaqarluaaraangata tamanna ataqeqatigiinermik suleqatigiikkusussusermillu nassataqartarpoq. Sulisut imminnut akulerulluarnissaat anguniaraanni sulianut tunngasut aallaaviusariaqarput.
C	Ilisimatusarfiup naleqartitai oqaasertalerneqartariaqarput oqaloqatigiissutigineqarlutillu – naleqartitat suut Ilisimatusarfimmu ilisimatusarfittu ilinniartittullu ilisarnaa-taappat?
D	Inuusuttu ilinniarnissamut piginnaasaat pitsanngorsarniarlugit meeqqat atuarfianni ilinniartunngorniarfimmilu suliniuteqartoqassaaq. Tamatumunnga peqatigitillugu ilinniartut ilinniartittullu akornanni ilimagisat naleqqussarneqarnissat pisariaqarpoq. Tamanna aamma Ilisimatusarfiup pitsaassutsimik qaffasaalluni suliaqarneranut tunngatillugu pingaaruteqarpoq.
E	Ilisimatusarfiup ilinniarnermik naammassisunik sulisoqalersartunik suleqateqarneq annertusassavaa sulisoqalersinnaasullu assigiinngiaartinniassallugit.
F	Ilisimatuutut sulineq suunersoq pitsaassusilimmillu ilisimatusarneq suunersoq Ilisimatusarfiup qanoq isumaqartinneraa erseqqissitinneqartariaqarpoq. Tamanna sulinummut C-mut atuumassuteqarpoq. Ilisimatusarfimmi illinniakkat pisoqaaneruset nutaanerusullu akornanni assigiinngissutit taamaallilluni millisinneqarsinnaapput.
G	Ilinniakkamik aallartitsinissamut piumasaqaataasut ilinniartullu piginnaasassattut piumasarineqartut imminnut naapertuutissapput. Ilinniakkamik aallartitsinissamut piumasaqaatit allanngoraangata ilinniarnertuunngorniarfiit ingerlaannaq ilisimatinneqartassapput, taamaallutik ilinniartitsinermik ilitsersuisarnermillu naleqqussarnissaannut periarfissaqarniassammata. Holdimik pilersitsiniarluni ilinniakkamik aallartitsinissamut piumasaqaatinik appartitsisoqartariaqarsimappat, tamanna ilinniarnertuup naammassinissaanut qaffasissut-sip eqqortup anguneqarnissaa qulakkeerniarlugi ilinniartitsinerup qanoq naleqqussarneqarnissaanut aqutsinermi isummernermik ilaneqartariaqarpoq.
H	Sulisut kiserliulernissaat pinngitsoorniarlugi kiisalu ilisimatuut ilisimatuujunngitsullu akornanni assigiinngisitsineq pinngitsoorniarlugi suliniutinik suleqatigiilersitsisunik ataatsimullu paaseqatigiilersitsisunik taparserneqarnissaat pisariaqarpoq.

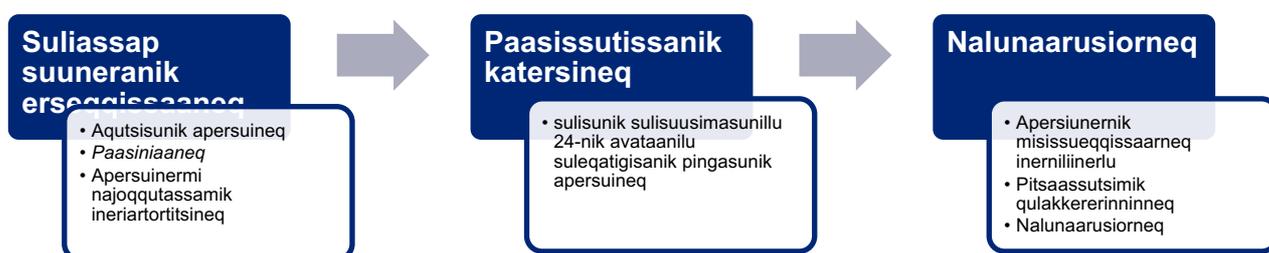
I	Ilisimatuussutsimik tunngaveqalersitsiniarnermi pisortarisarlu siunersioqatigiinneq: ilinniakkami uani suna atorsinnaava sunalu atorsinnaanngila?
J	Ilisimatuussutsimik tunngaveqalersitsiniarnermi siunersioqatigiittoqarnerusariaqarpoq – Ilisimatusarfimmi namminermermi (akademikeritut suliat ilinniartunut suliaasiis-sutigineqartut pitsaassusaat assigisaallu pillugit) avataanilu (ilinniagassat imarisaaat pillugit).
K	Ilisimatuutut sulianik saqqummiussinermermi aqutissat amerlinissaat isumaliutigineqarsinnaavoq suliat inunnut amerlanerusunut apuussinnaaqqullugit..
L	Inuiaqatigiinni oqallinnermut Ilisimatusarfiup akuunermigut oqallinnermik qaffas-saaqataanera suli annertunerulersinnaavoq.
M	Inassutigineqarpoq – taamaattoqariinngippat – ilinniartitsissutini ataatsimut atuarfiusartuni ataasiakkaani siuttunik toqqaasoqassasoq, taakkulu ilinniartitsissutini allani ilinniartitsinermermi immikkoortut ataqatigiissarneqarnissaannik akisussaassapput taamaliornikkut ilikkagassatut anguniakkat anguneqarnissaat qulakkeerneqassalluni.
N	Inassutigineqarpoq Ilisimatusarfiup ilinniakkanut ataasiakkaanut aningaasaliis-sutigineqartartut nalilersoqqissagai, ilisimatusarnermullu aningaasartuutissat qitiusumit aqunneqartilerlugit, taamaalilluni ilinniakkat ataasiakkaat ilisimatusarnissaminnut periarfissaat assigiinnerulerniassammata.
O	Ilinniartitsinermermi aqutsinermermi nalunaarsuiffimmik naleqquttumik peqalerniarluni ilungersuuteqarnini Ilisimatusarfiup nangissavaa, taamaalillutik ilinniartitsisut sulisullu pilersaarusionerminni sulinerminnilu paasissutissanik tutsuiginartunik pilersorneqarsinnaalerniassammata.
P	Ilisimatusarfimmi ilinniartut ilinniarnerminni saniatigut suliffeqartut ilinniarnerminnik naammassinneqqaarlutik atorfinitsinneqartarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussani qullersaasut isumaqatiginninniarfigalugit Ilisimatusarfik aallartittariaqarpoq.

6. Periuseq suleriaaserlu

Ilisimatusarfimmi pisortaq Henriette Rosing suliap ingerlanerani Deloittemut attaveqaataavoq. Aalajangiinerit pingaarnerit tamarmik aamma Ilisimatusarfimmi rektorinut paaseqatigiissutigineqarput.

Suliniummik ingerlatsineq ima takussutissiarineqarpoq, immikkoortunilu itisilerneqarluni.

Takussutissiaq 2: Sulinerup ingerlanera

Suliaq 2018-imi ukiakkut ingerlanneqarpoq nalunaarusiarlu 2019-imi februaarimi allanneqarluni.

6.1. Suliassap suuneranik erseqqissaaneq

Aallaqqaasiullugu apersuinissanut ilitsersuutit aalajangersarniarlugit pisortamik, rektorimik rektorillu tullersortaanik apersuisoqarpoq. Apersuinerimi sammisat pingaarnerit tassaapput:

- Ukiuni kingullerni qulini ingerlatsineq
- Aaqqissuussaaneermik allanngortitsineq
- Ilisimatusarfimmi siunertaq

Apersuinissanut ilitsersuutit siunnersuutit pisortamit, rektorimik rektorillu tullersortaanit akuerineqarput paasissutissanillu katersuinerimi atorineqarlutik.

Apersuinerimi ilitsersuutit ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarpoq: Apersuinerimut ilitsersuut.

6.2. Paasissutissanik katersineq

Paasissutissanik katersineq tassaavoq massakkut sulisunik sulisuusimasunillu 25-nik, ilinniartumik ataatsimik suleqatinillu avataaneersunik sisamanik apersuineq. Apersugassani ilisimatusarfiit sissamat tamarmik sinniisoqarnissaat qulakkeerniarlugi tamakku Ilisimatusarfimmi aqutsisunit toqqartorneqarput.

Ataaseq peqataajumanani nalunaarpoq.

Apersuinerimi apersuinerimut ilitsersuut ajunnginnerinillu misissuinerimi allattuivik tunngavigineqarput, apeqqutillu tulleriiaarneri apersuinerimut apersuinerimut allanngorarput, qanorlu oqaluttuartaqtiginera inuillu apersorneqarlut apeqqutaallutik qanoq apersuisoqartiginersooq assigiinngillat.

Apersuinerit aalajangeqqissaarnagit aqqissuunneqartut pitsaaqutigaat apersuinerit inummut pissut-sinullu aalajangersimasumut naleqqussarneqarnissaannik periarfissaqarnera. Taamaaliornikkut

paasissutissanik apersuinermit ilitersuummiingitsunik naleqqussinnaasunilli katersuinissamik periarfissaqarpoq.

Apersuinerne ataasiakkaani – ingerlatsivinni tamanut atuuttuni soorlu atugaateqarfimmi, ilinniartunik ilitersuinermi, ilinniartunut sullissinermi il.il. – apersuinerne sammisat inuup apersorneqartup suliasaai pingaarnertit tunngavigineqarput.

Aamma allaganngorlugit atortut pissarsiarineqarput, ilaatigut:

- Ilinniartunut, ilinniarnermik taamaatitsiinnartunut, naammassisunut il.il. tunngatilugu kisitsisit
- Sulisunik takussutissiaq
- Aningaasassarsiortarnermut periusissiaq
- APV (suliffimmik naliliineq)
- Piffissaq suliffissaq pillugu isumaqatigiissut
- Ilinniartitsisunngorniarnermik misissueqjissaarneq

6.3. Nalunaarusiorneq

Nalunaarusiaq apersuinerne ingerlanneqartunit imaqarniliat allaganngorlugillu atortut tunngavigalugit suliarineqarpoq.

Taamatut suleriaaseqarnermi aqqissuussamik ingerlatsinerne ajutoorfeqariaannaavoq, tassa imaannngimmat akissuteqartut sammisaat ajornartorsiutini pingaarnepaajusut, oqaatigineqartullu inuttut nammineq isumaammata misigisaallutillu.

Sammisat assigiinngiaartuunissat qulakkeerniarlugu apersuinermit najoqqutassiaq atorneqarpoq isummallu assigiinngiaartuunissaat qulakkeerniarlugu apersuinerit amerlasuut ingerlanneqarlutik.

Sammisat ph.d.-nngorniat immikkoortoq 8.2.1-imi ilisimartusarnerup ataani allaaserineqarpoq, ilinniartitsinerlu (immikkoortoq 8.2.2) bachelorinngornianik kandidatinnngornianillu ilinniartitsineq sammillugu killilerneqarluni.

Nalunaarusiorneq ajornartorsiutip tamanut tunngasuuneranut aalajangersimassuuneranulluunniit tunngatilugulu missingersorneqarpoq. Akissuteqartut pinerullugit oqaatigineqartut inunnut ataasiakkaanut ajornanngitsumik tunngatinneqarsinnaasut nalunaarusiami killilerneqarput.

Nalunaarusiami aamma Deloitte naliliineri ilanngunneqarput.

6.4. Killiliineq

Nalunaarusiaq una siunnersortip suliaata inerneraa, tassani suleriaatsit aqqissuussat pitsaasut suliniutip annertussusia piffissarlu mianeralugit ilanngunneqarlutik. Nalunaarusiaq una taamaalilluni ilisimatuutut suliaannngilaq.

Naliliineq aamma ilinniarnerne ataasiakkaani pissutsinik pitsaassutsinillu naliliinerunngilaq. Nalunaarusiami matumani apersuinerit qulaani taaneqartut annerusutigut tunngavigineqarput, tassanilu inuit ataasiakkat namminneq isumaasa saqqumilaarnissaat ilimagisariaqarpoq.

7. Ilisimatusarfik

7.1. Ilisimatusarfik

Ilisimatusarfik ilisimatusarfiuvoq ilinniarsiullunilu. Ilisimatusarfik bacheloritut kandidatitullu ilinniarnernik aamma bacheloritut ilinniarnernik atorfinissutaasinnaasunik neqerooruteqarpoq. Ilisimatusarfik saniatigut diplom/masteritut ilinniarnernit, ilinniartitsissutit ataasiakkat pikkorissarnerillu atorlugit ilin-niaqqinnissamik neqerooruteqarpoq.

Ilisimatusarfiup oqaluttuassartaa 1980-ikkunni aallartippoq, ilisimatusarfik tassani pilersinneqarpoq ilinniartitsinerlu 1984-imi aallartilluni. Ilisimatusarfik tamatuma kingorna ilinniakkat amerlassusaa-sigut ilinniarnernilu ataasiakkaani annertusivoq.

2008-miit ullumikkumut Ilisimatusarfimmi ilinniartut marloriaatingajaanik amerlisimappput. Ilinniartut ullumikkut 720-usut bacheloritut ilinniarnernut aqqanilinnut, kandidatitut ilinniarnernut sisamanut kiisalu pikkorissarnernut faginillu ataasiakkaanik atuarnernut agguataarsimallutik.

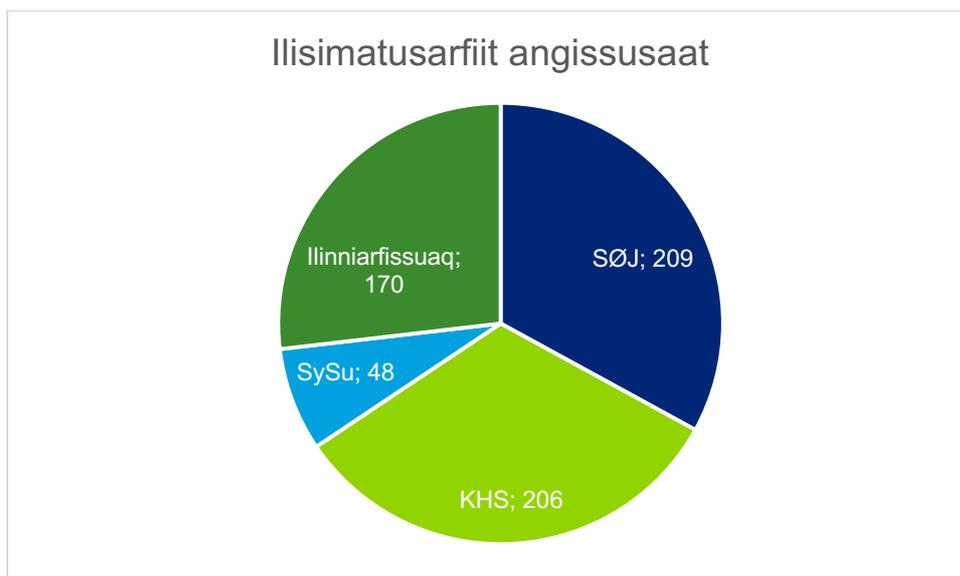
Ilisimatusarfimmi piffissaq tamakkerlugu ilinniartut 633-upput, tak. takussutissiaq ataaniittoq. Tas-sani takuneqarsinnaavoq Ilinniarsissuup ilinniartui 170-it Ilisimatusarfimmi ilinniartut tamakkerlutik sisamararterutaat sinneraat.

Takussutissiaq 3: Ilinniartut amerlassusaaq najoqqutaralugu ilisimatusarfiit ilinniartoqassu-sii, 2018

SØJ: Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik tusagassiornermillu ilisimatusarfik)

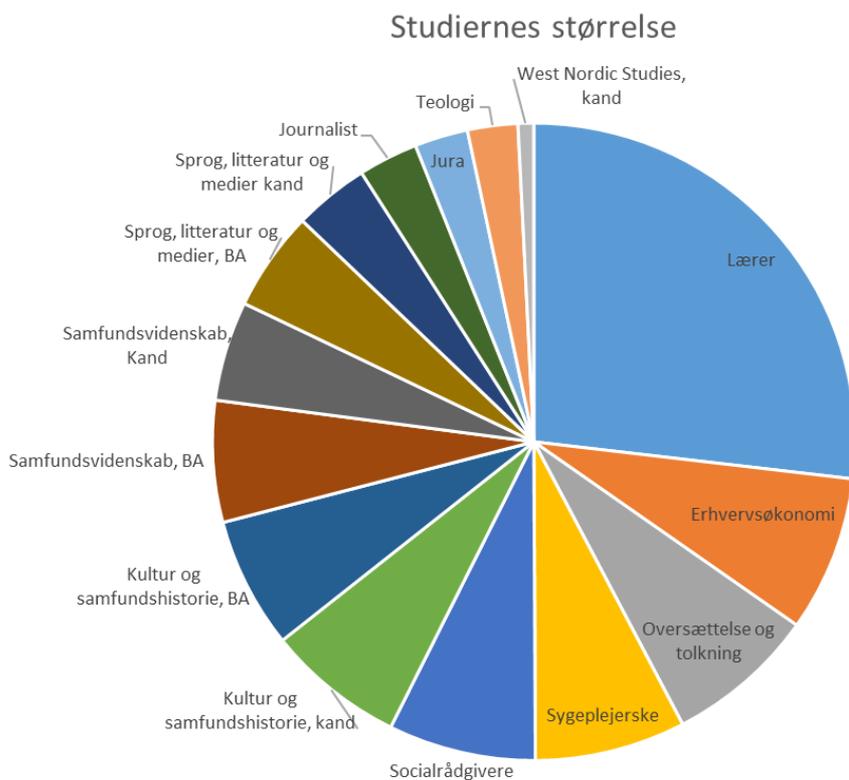
SySu: Peqqisaanermik Ilisimatusarfik

KSH: Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik

Pissarsivik: Ilisimatusarfik, ilinniartunik sullissivik

Takussutissiaq 4: Ilinniarnert ilinniartut amerlassusii najoqqutaralugit angissusii, 2018

Kilde: IIsimatusarfik, studieservice, december 2018

7.2. Ilimmarfik

Ilimmarfik IIsimatusarfiup saniatigut suliffeqarfinit allanit pingasunit misissuineramik, ilisimatuutut sulineramik avammullu paasissutissiiffiusunit illusimaffiuvoq:

- 1) Oqaasileriffik (Ilimmarfimmit decembarip qeqqani 2018 nuuttoq)
- 2) Nunatta Atuagaateqarfia (Groenlandicap katersai)
- 3) Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (allagaateqarfik)

Suliffeqarfiit qulaani taaneqartut Ilimmarfiup illutaaniipput, IIsimatusarfimmulli aningaasaliissutitut ilaanngillat.

IIsimatusarfik Pinngortitaleriffiup sanianiippoq, 1998-imili tassaniilluni. Pinngortitaleriffik Kalaallit Nunaanni eqqaanilu pisuussutitut uumasunut, uumasunut, naasunut avatangiisinullu tunngatillugu ilisimatusarfiuvoq siunnersuisoqarfiullunilu.

7.3. Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik - Ilinniarfis-suaq

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsisarpoq, taannalu atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniarfiuvoq meeqqat atuarianni ilinniartitsisunngorfiusinnaalluni. Ilinniarneq Nuummi naammassineqarsinnaavoq, aammali najugaq qimannagu ilinniarneqarsinnaalluni.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik Nuup qeqqani illuni assigiinngitsuni tallimani inissisimavoq.

2008-mi ilinniartut 170-it ilinniartitsisunngorniartut nalunaarsorsimapput. 2017-imi 174-iupput 2019-imullu aningaasanut inatsimmi ilinniartut 140-unissaat naatsorsuutigineqarpoq. 2018-ip naanerani 170-it ilinniartutut nalunaarsorsimapput.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisut ilisimatuutut sulisut (VIP-it) katitigaanerit imaap-poq.

Takussutissaq 1: Sulisut katitigaanerit, Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik, VIP-it

Sulisut katitigaanerit, VIP	
Adjunkt	2
Emeritus	1
Ilinniartitsisut avataaneersut	4
Ilisimatusarfiup pisortaa	1
Ilinniakkami atorfinissutaasinaasumi ilinniartitsisut	3
Professori	1
Ilinniakkami atorfinissutaasinaasumi adjunkt	9
Ilinniakkami atorfinissutaasinaasumi lektori	12
Ph.d.-nngorniat	2
Katillugit	35

Pissarsivik: Ilisimatusarfik

Ilinniartitsisunngorniarnaq Danmarks Evalueringsinstitutimit (EVA) 2016-imi misissuqqissaarneqarpoq. Tassani inerniliisoqarpoq ilinniarnermi "pitsaassuttimi arlalinnik annertuunik ajornartorsiuteqartoqartoq". Misissuqqissaarneq ullumikkut suliareqqinneqartunik arlalinnik inasuteqaateqarnernik kinguneqarpoq.

7.4. Peqqissaanermik Ilisimatusarfik

Peqqissaanermik Ilisimatusarfik peqqissaasunngorniartunut ilinniarfiuvoq atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniagaalluni peqqissaavinni, napparsimavinni, utoqqaat illuini il.il. sulisinnaanermik ammaassisoq.

Peqqissaanermik Ilisimatusarfik Nuup qeqqanit 2018-imi nuuppoq pinngortitalerineramik ilinniarfiit illuanut nutaamut Ilimmarfiup eqqaaniittumut. Ilinniarfik ulluni aalajangersimasuni inikumini sulis atuartitsisarpoq.

Ilinniartut 43-t 2008-mi peqqissaasunngorniartut nalunaarsorsimapput, 2017-imi 50-iupput, 2019-imillu aningaasanut inatsimmi ilinniartut 56-iunissaat naatsorsuutigineqarluni. 2018-ip naanerani 48-t ilinniartutut nalunaarsorsimapput.

Ilisimatusarfiup pinngortitalerinermit illu nutaaq kiisalu pinngortitalerinermit bachelorinngorniartarfissaq aningaasanut inatsimmi aningaasaliiffigineqarnissaa utaqqimaarneqartoq pillugu Pinngortitaleriffik suleqatigaa.

Ilisimatusarfik aamma peqqissutsimut tunngasunik ilisimatuutut suliffiuvoq, tassanilu ilisimatuut arlallit sulipput. (Takussutissiaq 2)

Peqqissaanermik Ilisimatusarfiup ilisimatuutut sulisuisa katitigarnerat takussutissiami takuneqarsinnaapput. Ilisimatusarfik 18-inik sulisoqarpoq (rektorip tullersortaa ilanngunnagu). Tallimat peqqissaasunngorniartarfimmi sulipput sulisullu tallimatut Kalaallit Nunaanni Peqqissutsimik Ilisimatusarfimmi atorfeqarput. Aamma ph.d.-nngorniat marluk Kalaallit Nunaanni Peqqissutsimik Ilisimatusarfimmi sulipput ilisimatusarnermilu sulisut quliullutik. Sulisut ilaat piffissap ilaani sulisarput.

Takussutissiaq 2: Sulisut katitigaarnerat, Peqqissaanermik Ilisimatusarfik, VIP-it

Sulisut katitigaarnerat, VIP-it	
Immikkoortortami aqutsisoq	1
Ilisimatuunut assistenti	1
Ilisimatusarfimmi aqutsisoq (rektorip tullersortaaqutisigisoq)	1
Lectori	1
Ilinniakkami atorfinissutaasunnaasumi ilinniartitsisut	3
Professori	1
Ilinniakkami atorfinissutaasunnaasumi adjunkti	1
Ph.d.-ngorniat	2
Ataqqinaammik doktori	1
Katillugit	12
Lektoritut ikiortaasoq (adjungeret)	1
Professoritut ikiortaasoq (adjungeret)	6
Adjunkti aalajangersimasumik ikiortigineqartartoq (tilknyttet)	1
Ilisimatooq aalajangersimasumik ikiortigineqartartoq (tilknyttet)	1
Lectori aalajangersimasumik ikiortigineqartartoq (tilknyttet)	1
Ikiortigineqartartut katillugit	10

7.5. Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfik (SØJ)

Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfik inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermik, tusagassiornermik, inatsisilerinermik, inuiaqatigiilerinermik isumaginninnermilu pissutsinik bacheloritut ilinniarfiuvoq kiisalu inuiaqatigiilerinermik kandidatitut aamma West Nordic Studiesinik ilinniarfiuvoq. Ilisimatusarfik taamaalilluni qangali akademikerisut ilinniarfiullunilu atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniarfiuvoq tusagassiornermillu isumaginninnermilu siunnersortitut sulinissamut piginnaasaqalerfiusunik.

SØJ-imi ilinniarnert tamarmik llimmarfimmiiupput. Ilinniarnert immikkut tamarmik immikkoortortaqaqput; tusagassiorneq, inatsisilerineq, inuiaqatigiilerineq, isumaginninnermut tunngasut aningaasaqarnerlu.

2008-mi ilinniartut 102-t ilinniarnerni ullumikkut SØJ-imiittuni nalunaarsorsimapput. 2017-imi 243-upput 2019-imullu aningaasanut inatsimmit ilinniartut 297-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq, taakunanga inatsisilerinermik bacheloritut ilinniarfimmil pilersinneqaqqammersumi 48-ullutik. Inatsisilerinermik ilinniartut 2018-imi 24-upput. SØJ-imi 2018-imi ilinniartut 209-t nalunaarsorsimapput.

Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfimmi ilisimatusarnermi sulisut katitigaanerak takussutissiami takuneqarsinnaavoq.

Ilisimagusarfimmi SØJ-imi ph.d.-nngorniat/adjunktut ph.d.-nngorniarut arfiniliupput.

Takussutissiaq 3: Sulisut katitigaanerak, Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfik, VIP-it

Sulisut katitigaanerak, VIP	
Adjunktut	3
Adjunktut ph.d.-iliortut	2
Immikkoortortani aqutsisut	5
Immikkoortortami allatsi	1
Ilisimatusarfimmi aqutsisoq	1
Lektorit	2
Ph.d.-nngorniarut	4
Ilinniarnerni atorfinissutaasinnaasuni ilinniartitsisut	4
Professorit	5
Ilinniarnerni atorfinissutaasinnaasuni lektori	1
Katillugit	28
Volontørit	1
Professori ikiortaasoq	3
Ikiortigineqartartut katillugit	4

7.6. Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik (KSH)

Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik oqaasilerinermik, atuakkialerinermik tusagassiuutilerinermillu, inuiaat kulturiannik oqaluttuarisaanerannillu, teologiimik, nutserinermik oqaluttaanermillu bachelorinngorniarfiuvoq kiisalu fagit taakku ilaanni; oqaasilerinermik atuakkialerinermik tusagassiuutilerinermilu kiisalu inuiaat kulturiannik oqaluttuarisaanerannilu kandidatitut ilinniarsiulluni. Ilisimatusarfik taamaalilluni qangali akademikerisut ilinniarnernik aamma ilinniakkamik atorfinissutaasinnaasumik oqalutsitut sulinissamik piginnaasaqalerfiusumik ilinniarsiuvoq. Oqalutsitut ilinniarneq ilisimatusarfimmi ilinniarnertut 2012-imi pilersinneqarpoq.

KSH-mi tamarmik Ilimmarfimmiiipput. Ilinniarnertut immikkut tamarmik immikkoortortaapput; Oqaasilerinermut, Atuakkialerinermut Tusassiuutilerinermullu Immikkoortortaq, Inuiaat Kulturiannut Oqaluttuarisaanerannulu Immikkoortortaq, Teologiimut Immikkoortortaq kiisalu Nutserinermut Oqaluttaanermullu Immikkoortortaq.

Ilinniarnerni ullumikkut KSH-miittuni 2008-mi ilinniartut 84-it nalunaarsorsimapput. 2017-imi 193-iupput 2019-imumlu aningaasanut inatsimmi ilinniartut 208-anissaat naatsorsuutigineqarpoq. KSH-imi ilinniarnerni 2018-imi ilinniartut 206-it nalunaarsorsimapput.

Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfimmi sulisut katitigaanerit takussutissiami takuneqarsinnaavoq.

Ilisimatusarfimmi ph.d.-nngorniat/adjunkt ph.d.-nngorniaritut sisamaapput.

Takussutissiaq 4: Sulisut katitigaanerit, Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik, VIP-it

Sulisut katitigaanerit, VIP-it	
Adjunkt	2
Adjunkt ph.d.-nngorniaritut	2
Immikkoortortami aqutsisut	3
Ilisimatusarfimmi aqutsisoq, immikkoortortami aqutsisuutigisoq	1
Lektorit	2
Lektorit ph.d.-nngorniaritut	3
Ph.d.-nngorniat	2
Ilinniarnerni atorfinissutaasinnaasumi adjunkt	2
Katillugit	17
Professori ikiortaasoq	1
Emeritus	1
Ikiortigineqartut katillugit	2

Pissarsivik: Ilisimatusarfik

8. Killiffimmi sammisat

Nalilersuinermi sammisat tassaapput ineriartortitsineq, aaqqissuussaaneermik allanngineq llisimatusarfiullu siunertaa. Taakku immikkoortuni ataaniittuni allaaserineqassapput

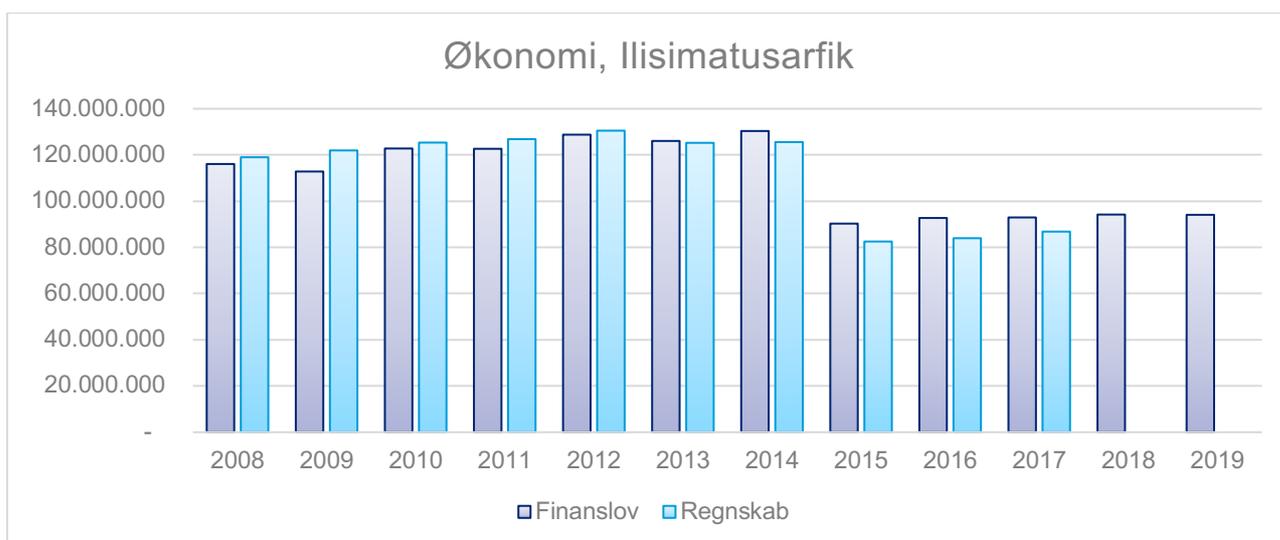
8.1. Ineriartortitsineq

Ineriartortitsinermi pineqarput ukiuni kingullerni qulini allannginerit llisimatusarfiup ingerlatsinernut sunniuteqartut. Tassaasinnaapput llisimatusarfimmi namminerit ineriartortitsinerit imaluunniit allannginerit inuiaqatigiinnit avatangiiserisanit pilersinneqartut. Immikkoortumi sammineqarput aningaasaqarneq, immikkoortut ilinniarnarillu, ilinniartut sulisullu.

8.1.1. Aningaasaqarneq

Takussutissiami ataaniittumi takutinneqarpoq llisimatusarfiup 2008-miit 2019-imut aningaasaqarne-rata allanngorarnera. Tassani ersippoq llisimatusarfiup aningaasaqarne-rata 2008-miit 2012-imut an-nikitsumik qaffariarsimasoq. Oqaasileriffiup, Groenlandicap Allagaateqarfiullu aningaasaqarneri llisimatusarfimmut aningaasaliissutinut ilaajunnaarput, aammalu Inerisaavik/Ilinniartitaaner-mut Aqutsisoqarfik 2015-imi ilaajunnaarlutik. 2015-imiit siumut llisimatusarfiup aningaasaqarne-rata an-nikitsumik qaffariaqqippoq.

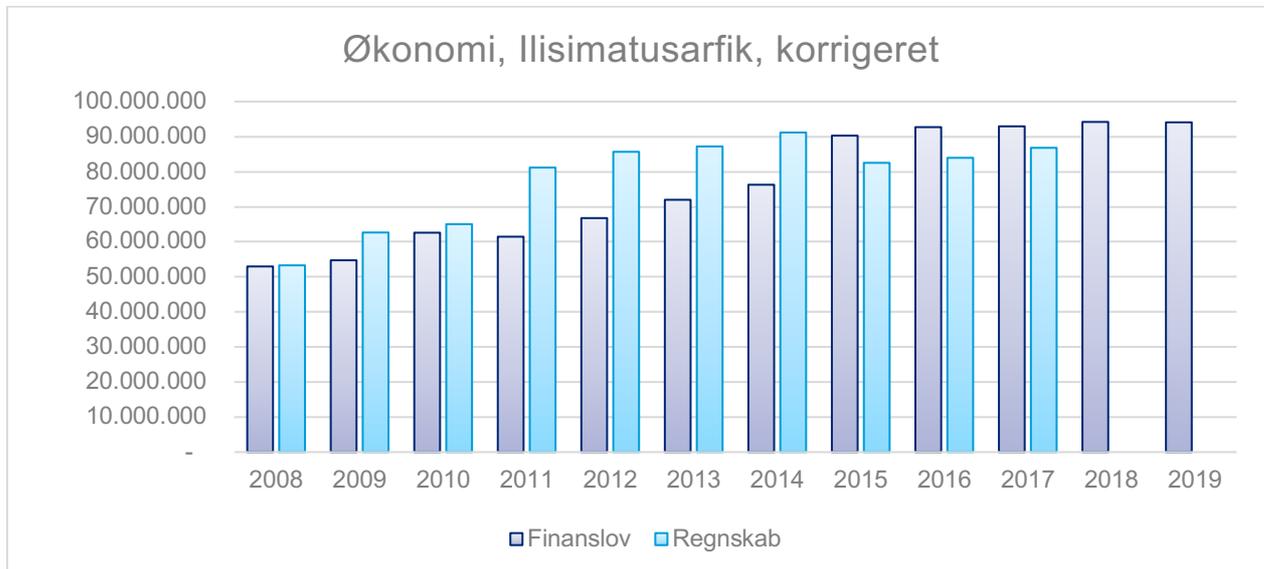
Takussutissiaq 5: Aningaasaqarnerup, aningaasanut inatsisip naatsorsuutillu allanngorar-neri

Pissarsiviit: 2008-imiit 2019-imut aningaasanut inatsisit

Ilisimatusarfiup aningaasaqarnerata allanngorarnera taanna immikkoortut Ilisimatusarfimmut kingusinnerusukkut ilaajunnaarnikut aaqqiissutigigaanni takussutissiami ataani takutinneqarpoq. Tassani erserpoq 2008-miit 2014-imut missingersuutit 1-32 %-imik qaangerneqartarsimasut, taavalu 2015-imiit 2017-imut 7-9%-inik atuinikinnerusoqartarsimasoq.

Takussutissiaq 6: Aningaasaqarnerup, aningaasanik inatsisip naatsortuutillu allanngorarnerat (aaqqiissutit kingorna)

Pissarsiviit: 2008-imiit 2019-imut aningaasanut inatsisit

Aamma erserpoq Ilisimatusarfiup aningaasaqarnera qaffariartuaarsimasoq. Ilisimatusarfimmut piffissami aningaasaliissutit 2008-imi aningaasaliissutinut sanilliullugit 80 %-imik qaffariasimapput. Akit piffissami allanngoriartornerat 20 %-ip missaaniippoq, tamanna takussutissiami aaqqiissutigineqanngilaq.

Ilinniartut piffissami tassani 400-t missaanniit 800-t missaannut amerleriarsimapput, tassa 100 %-imik (aningaasanut inatsisit kisisit tunngavigalugit). Ilinniartitsinerup avataanit arlaatigut aningaasalerneqarsimanginnissaa naatsorsuutigigaanni ilinniartumut ataatsimut aningaasartuutit appariangaatsiarsimapput.

2015-imit siumullu Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik Ilisimatusarfimmut ilaajunnaarpoq, Ilisimatusarfimmullu aningaasaliissutit imarisamik allanngoratik. Piffissami tassani aningaasaliissutit 4 %-imik amerlipput, akit qaffakkiartornerat assigiinnapjarlugu.

8.1.2. Immikkoortut ilinniarnerrillu

Ilisimatusarfik pillugu inatsit 2008-p kingorna allanngorsimangikkaluartoq ilinniartuup imarisaa arlaleriartuunneqarpoq.

Oqaasileriffik, Atugaageqarfiup Groenlandicami katersugai kiisalu Nunatta Katersugaasiviata allagaateqarfia Ilisimatusarfimmut aningaasaliissutinut 2013-imi immikkoortinneqarput, aammalu Ineri-saavik/Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik 2015-imi immikkoortinneqarluni.

Oqalutsit nutserisutullu ilinniarfik Ilisimatusarfiup 2012-imi ilagilerpaa, inuussutissarsionermi aningaasaqarnermik bachelorinnngorniarfik siullermeerluni 2015-imi ilinniartoqalerpoq ilinniarnissamillu neqeroorutit inatsisilerinermi bachelorinnngorniarnermik 2018-imi ilaneqarput. Pinngortitalerinermik ilinniarneq Pinngortitaleriffik suleqatigalugu aallartingajalerpoq.

Naatsorsueqqissaartarfik Oqaasileriffillu Ilimmarfimmiikkaluarput, Naatsorsueqqissaartarfilli 2014-imi Oqaasileriffillu 2018-imi nuupput. Kissaatigineqarsimavoq sulisoqarfiit ilisimasaqarluarfusut imminnut iluaqusertassasut. Isumali tamanna Ilimmarfimmi inissaaleqineq pissutiginerullugu qiman-neqarpoq

8.1.3. Ilinniartut

Ilinniartut ukiuni qulini kingullerni marloriaatingajammik amerlisimapput. Ilinniartut Ilisimatusarfiup ingerlatsinerani pingaaruteqarluinnarput apersuineruilu initoorujussuullutik.

Ilisimatusarfimmi ataatsimut isigalugu maluginiarneqarpoq ilinniartut ilisimatusarfimmi aallartittartut sionatigut aallartittartunut naleqqiullugit piginnaasamikkut appasinnerusartut.

Allanngoriartortoqarneranik uppernarunnaarsitsisunik uppernarsitsisunilluunniit, assersuutigalugu ilinniartut aallartittut karakteriisa agguaqatigiissinnerinik, nalunaarsuisoqarneq ajorpoq.

Pingaartumik malugineqarpoq danskit, tuluit kalaallilu oqaasiinik atuisinnaaneq siusinnerusumut sanilliullugu ajornerusoq. Tamanna pingaartumik ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsinerup qulakkeerneqarnissaanut tunngatillugu ajornartorsiortitsivoq, tassa atuakkat amerlanersaat tuluttut allassimmata, ilaat danskisut ikittuararsuillu kalaallisut. Ilinniartitsisut amerlasuutigut tuluttut allassimasut atunngitsortariaqartarpaat.

Ilisimatusarfik ajornarsiut iliuuseqarfiginiarlugu ilinniarnep aallartinginnerani danskit tuluilu oqaasiinik ilinniartitsiniarluni holdinik pilersitsisarpoq. Suliniulli ilinniartunit ikittuararsuarnit peqataafigineqartarpoq, naak piginnaanngorsarnissamik amerlasuut pisariaqartitsisut nalilerneqaraluartoq.

Pikkorissorujussuarnik ilinniartoqarpoq, kisiannili piginnaasaqarluartut piginnaasakinnerusullu piginnaasaat assigiingitsorujussuupput. Malugineqarpoq taamatut piginnaasat assigiinginnerat ilinniartitsinermi ajornartorsiortitsisoq, ilinniartitsinermilu qaffasissuseq suna anguniarneqassanersoq aqutsinermi isummerfigineqartariaqarpoq. Ilisimatusarfimmi aqutsisut ilisimatitsissutigaaat ilinniartut akornanni qaffasinnerusumik assigiiaarnerusumillu qaffasissuseqarnissaq qulakkeerniarlugu ilinniarnermik aallartitsinissamut piumasaqaatit ukiuni kingullerni sanioqqunaveersarneqarsimasut.

Tamatuma saniatigut ataatsimut isigalugu malugineqarpoq ilinniartut ilinniagaqalernissamut piareersimaneq ajortut. Malugeqquneqarpoq ilinniarnepit piffissaq tamakkerlugu ingerlanneqartussatut nalunaarsorsimagaluartoq piffissaq tamakkerluni skemalersomeqarneq ajormat. Ilinniartorpassuit toqqaannaq ilinniarnertuunngorniarfimit takkuttut piumasaqarfigineqarnertik, nammineq akisuussaassuseqarnissaq siullermeerlutik malugisarpaat. Ilinniartut utoqqaanerit sulinermik misilitagaqartut ilinniaqarnissamut piareersimanagerput. Arlallit aamma oqaatigaat ilinniartut nalinginnaasumik tunngavilersuisartut akademikerisullu eqqarsarnissamut naqqaniit piareersarneqartariaqartartut

Kisiannili ilinniarnermik aallartitsinissamut piumasaqaatit qaffanneqarsimappata imaluunniit ilinniarnermik aallartitsiniartut amerlappata ataatsimut isigalugu pissutsit allaasinnaasarput.

Inuiaqatigiilerinermi (inatsisilerinermik ilinniarnep nutaaq pinnagu) ilinniarnermik aallartitsinissamut piumasaqaatit qaffasinnerpaapput aammalu danskit tuluiluunniit oqaasiinik piginnaasat qaffasissuasiat ajornartorsiutaanani. Ilinniartut siusinnerusumut sanilliullugu pitsanerusunik piginnaasaqarlutik aallartittarput Tamatumani naqissuserneqarpoq ilinniartut nutaat akornanni piginnaasaqarnerusut piginnaasakinnerusullu piginnaasaat assigiingitsorujussuummata.

Isumaginninnermi siunnersortinnngorniarnermi ilinniarnertuutut soraarummeersimanissaq ilinniarnermik aallartitsinissamut siusinnerusukkut piumasaqaataasimanngilaq. Ilinniarnertuutut soraarummeersimanissaq karakterillu appasinnerpaaffissaannik piumasaqaatit atuutilersinneqarsimapput,

tamatumalu ilinniartut qaffasinnerusumik piginnaanillilit ilinniartunngortalernerannik kinguneqarpoq. Aamma malugineqarpoq ilinniartut siusinnerusumut sanilliullugu inuusunnerujunnaarsimasut inut-tullu atukkatigut ajornartorsiuteqannginnerusut.

Peqqissaasunngorniarnermi takussutissiaq ataaniittoq naapertorlugu ilinniarnermik aallartitsinissamut piomasaaqaatit qaffasinngillat, ilinniarnermilli aallartitsiniartut amerlanerat pissutigalugu qaffasinnerusunik karakterillit ilinniartunngortarput. Ilinniartitsinermi malugineqarpoq ilinniarnernup 2016-imi bachelorinngorniarniarnernata kingorna soqutiginnineq annertunerulersimasoq.

Takussutissiaq 5: Ilinniarnermik aallartitsinissamut piomasaaqaatinik takussutissiaq

Ilinniagaq	Ilinniarnermik aallartitsinissutaasinnaasoq	Aggu-aqatigisitsineq	Kalaallit oqaasii	Dansk-it oqaasii	Tuluit oqaasii	Mate-matikki	Piomasaaqaatit allat
Inatsilerineq	GUX	7	B	B	E	E	
Inuiaqatigiilerineq	GUX	7	C	C	E	E	
Inuussutis-sarsionnemi aningaasaqarneq	GUX	6	Angu-sineq	Angu-sineq	E	E	
Tusagassior-toq	GUX	Angu-sineq	C	C	D		Ilinniakkamik aallartitsinnginnermi misilitsinneq
Isumaginnin-nermi siunersorti	GUX	Angu-sineq	C	C	D		
Oqaasilerineq, atuakkialerineq tusagassiuutilerinerlu	GUX	6	Angu-sineq	Angu-sineq	Angu-sineq		
Nutserisoq/oqa-lutsi	GUX	Angu-sineq	Angu-sineq	Angu-sineq	Angu-sineq		
Ilinniartitsisoq	GUX	5,5	C/7*	C/7*	D/4*	D/4*	Qinnuteqarneq, *ilinniagassanik qinikkanik toqqaanermut atatillugu piomasaaqaatit aalajangersimasut
Peqqissaasoq	GUX	5					Qinnuteqarneq
Kulturi, oqaatsit oqaluttuarisaa-nerlu	GUX ilinni-artitsisu-tulluunniit soraarum-meerneq	4,9					
Teologii	GUX ilinni-artitsisu-tulluunniit soraarum-meerneq						

Pissarsivik www.uni.gl-imi ilinniarnernik aqqissuussinerit

Apersoneqartut arlallit malugaat holdinik pilersitsisinnaajumalluni ilinniannerni minnerpaamik piomasaaqaatit sakkukillisinneqartartut. Tamanna ilinniartut naammattunik piginnaasaqanngikkaan-gata ilinniarnernup pitsaassusaanut akornutaasarpog.

Ataatsimut isigalugu oqaatigineqarpoq ilinniagaqalernissamut piomasaaqaatit iluatsittumik ilinniarnis-samut pisariaqartut, ilinniartullu immikkut akuerineqarlutik holdilluunniit ulikkaarniarlugit aallartittut iluatsitsinnginnermik misigajuttartut ilinniarnerninnillu taamaatitsigajuttartut.

Ilinniartunik sullissivimmit kisitsisit malillugit ilisimatusarfimmi ilinniarnernik naammassinnittut 40 %-it missaaniittarput. Kisitsisit ataaniittut napertorlugit ilinniakkani atorfinissutaasinnaasuni qaffasinne-
rupput. Ilinniartut amerlasuut ilaatigut meerartaarnermut atatillugu ilinniarnep unitsinneqarallar-
nera pissutigalugu piffissap ilinniartuup ingerlanerani kinguaattoortarput.

Takussutissaq 6: Ilinniakkamik naammassinnittut procentingorlugit, ukiunut naammassinniffiusunut ilinniarnernullu agguataarlugit

Ilinniartunik	2013	2012	2011	2010	2010-mit 2013-imut naammassisut agguatigissillugit
Peqqissaanermik bachelorit	53 %	53 %	71 %	67 %	62%
HA-Inuussutissarsiornermi aningaasaqarnerq	0%	0%	0%	0%	
Ilinniartitsisoq	57 %	67 %	59 %	70 %	64%
Isumaginninnermi siunnersorti	41 %	52 %	57 %	58 %	52%
Tusagassiortoq	50 %	44 %	50 %	43 %	47%
Nutserineq oqaluttaanerlu	42 %	44 %	0%	0%	43%
Kulturi inuiaallu oqaluttuarisaanerat BA	36 %	20 %	47 %	38 %	35%
Kulturi inuiaallu oqaluttuarisaanerat KAND	33 %	40 %	50 %	50 %	42%
Inuiaqatigiilerineq BA	32 %	36 %	38 %	38 %	35%
Inuiaqatigiilerineq KAND	33 %	67 %	17 %	0%	38%
Oqaasilerineq, atuakkialerineq tusagassiuutilerinerlu BA	13 %	17 %	19 %	20 %	18%
Oqaasilerineq, atuakkialerineq tusagassiuutilerinerlu KAND	25 %	60 %	50 %	0%	45%
Teologii	40 %	0%	33 %	14 %	24%
Katillugit	41 %	49 %	49 %	51 %	48%

Pissarsivik: Ilisimatusarfik, Ilinniartunik Sullissivik.

Ukiuni naammassiffiusunut ilinniakkanullu agguarlugit ilinniarnermik naammassisut procentingorneri takussutissiami matumani takutinneqarput. Sanilliusilluni piffissami ilinniarnermik taamaatitsisut 43 %-iupput. Taamaalluni ukiuni naammassiffiusuni 10 %-it ilinniartutut sulil nalunaarsorsimapput sulilu naammassinatik.

Eqqaamaneqartariaqarpoq ilinniarnerni ataasiakkaani ukiunilu naammassiffisuni ataasiakkaani ikituinnaat pineqarmata, taamaammallu procentinngornerini kisitsisit qaffasissutut isikkoqarsinnaallutik.

Ilinniartut pillugit aaqqissuussamik naatsorsuisoqaqqissaarsimangilaq, tassa ilinniartunik nalunaarsuiffik paasissutissat tamakku pissarsiarinissaannut aaqqinneqarsimangimmat. Tamatuma siunissami aaqqinnissaa Ilisimatusarfiup kissaatigaa, ilaatigut ilinniartunik nalunaarsuiffik nutaaq atorlugu. Taamaattumik kisitsisit qulaaniittut kukkuneqariaannaapput.

Ilinniarnermik taamaatitsisut ilinniarnermillu naammassinnittut qanoq naatsorsorneqartarnerat universitetit akornanni assigiinngitsorujussuusinnaavoq. Ilisimatusarfimmi ilinniarnermik aallartitsinerup kinguinngua ilinniarnermik taamaatitsisartut amerlapput – taamaatitsisut naammassinnuttullu naatsorsorneranni sumiiffiit ilaanni tamanna aaqqiivigineqartarpoq. Aamma Ilisimatusarfimmi ilinniartut ilaasa ilinniarnermi ilinniakkamut allamut nuuttarput, taakkulu ilinniakkami aallartitami ilinnikkamik taamaatitsisutut naatsorsuinermit ersipput, naak naggataatigut allamik naammassinnikkaluartut. Naatsorsuineq naatsorsuinermit allanut imaaliinnarluni sanilliunneqarsinnaanngilaq.

Ilinniarnermik taamaatitsiinnartarnek Ilisimatusarfiup isiginiarpaa, ilaatigullu ilinniarnerni maligassiuisoqarnermik aaqqissuussisimallutik aammalu ilinniarnertuunngorniarfinni Ilisimatusarfimmilu ilitsersuisarneq isiginiarneqarpoq.

Ilinniartut peqatigiiffianni ILI ILI-imi ilinniarnermik taamaatitsiinnartarnek isiginiarneqarpoq. Erseqqissaatigaat ilinniartorpasut inuttut atukkatigut ajornartorsiuteqartut, psykologimillu ikiorneqarnissaat pisariaqartoq, ilinniartunilli siunnersuisoq saaffigisarlugu taassuma pissarsiarinissaa ajornannginnerummat.

Ilinniartunik siunnersuisarfik aqutugalugu ilinniartut psykologimik ikiorneqarsinnaapput, utaq-qinartarporli. Ilisimatusarfik siunnersuisartumik ataatsimik sulisoqarpoq, taassumalu ajornartorsiutit ilinniarnermut tunngasut suliarisussaavai. Pinartumik tarnikkut ikiorserneqarnissamik neqeroorteqartoqanngilaq, ilinniarnermillu siunnersuisarfik saaffigiuminarnerusarmat ilinniartut ilaat siunnersuisartumut saaffiginnittarput – aamma tarnikkut inuttullu atukkani ajornartorsiutit pillugit. Ilinniartunit ilinniartunullu siunnersuisartumit erseqqissarneqarpoq pinartumik ikiuisoqarsinnaannginera ilinniarnermik taamaatitsiinnartarnermit pissutaaqataasartoq.

8.1.4. Sulisut

Ilisimatuutut ukioq nallugu sulisut 2008-miit 2017-imut 20-t missaanik amerlanerusut sulisorineqarput. Sulisut aamma Ilisimatusarfiup ingerlatsinerani qitiupput, tassa ilisimatusarnermik ilinniartitsi-nermillu suliaqartaramik.

Sammisaq aamma pingaaruteqarpoq, tassa Ilisimatusarfimmi ilinniakkat atorfinissutaasinnaasut ilanngunneqarneranni ilinniartunni sulisut nutaanik piginnaasaqarlernissaat pisariaqarmat, tassa ilisimatusarsinnaasariaqaramik ilisimatusarnerlu tunngavigalugu ilinniartitsisinnaasariaqarlutik. Sammisaq taanna ilaatigut uani ilaatigullu Ilisimatusarfiup siunertaani – Ilisimatusarneq allaasari- neqarpoq.

Sulisut katitigaarnerisa allanngoriartornerannut, allannguinermut il.il. tunngatillugu paasissutissat ajorluartumik killeqarput.

Ilisimatusarfimmi ukiuni qulini kingullerni kinguaariit paarlaassimapput, sulisorpassuillu ilinniartunik qimassimavaat nutaallu amerlasuut sulilerlutik – aamma amerlasuut Ilisimatusarfiup nammineq ilinniartissimasai. Ilinniakkani atorfinissutaasinnaasunik sulisut katitigaarnerat tassunga peqatigitillugu aamma allanngorsimavoq. Ilinniarnertit kandidatiniq qaangerluguluunniit sulisoqaratik ataasiakkaanilluunniit sulisoqarlutik Ilisimatuarfimmu ilanngupput.

Misissuinermit peqataasut naapertussagaanni sulisut piginnaanngorsarnissaannut tamanut tunngasumik periusissiorqarimangilaq. Tamarmik ilinniaqqinnissamik neqeroorfigineqarimapput. Tamanna ilaasa neqeroorutit ilaasalu piumasaaqatit paasisimavaat.

Ilinniarnerni atorfinissutaasinnaasuni sulisut oqaatigaat ilinniartitsinermit aningaasaliissutit pi-umasaqaatillu allannngortinneqanngippata piginnaanngorsarnissap ilisimatusarnissallu salliutinnissat ajornartorsiorfiussasoq.

Ataatsimut isumaqartoqarpoq periusissiami bacheloritut ilinniarnerni atorfinissutaasinnaasuni ilisimatusarneq tunngavigneqarnerulersinnaasoq ilinniartitsisut kandidatinnngortillugit ph.d.-nngortillugillu piginnaanngorsaraanni.

Arlallilli apeqquserpaat ilinniartitsisut tamarmik kandidatiussanersut, tassa ilinniarnernit – atuagarsorluni ilinniartitsissutit saniatigut – tassaammata ilinniartitsissutit sulinermit tunngasut sulinermillu misiliinerit.

8.2. Ilisimatusarfiup siunertaa/suliasai

8.2.1. Ilisimatusarneq

Ilisimatusarfik pillugu inatsimmi paragraffimi siullermi erseqqissarneqarpoq *”Ilisimatusarfiup suliasarai Ilisimatusarfimmi ilinniagassat iluanni ilisimatuutut misissuinissaq aamma ilisimatusarnermik tunngavilimmik ilinniartitsinissaq nunani tamani annerpaamik angusassaq tikillugu”*.

Oqaaseqaatini itisileneqarpoq *”Ilisimatusarfik tassaassaaq suliaqarfimmi iluanni nunarsuaq tamakkerlugu ilisimatusarnikkut ingerlatsiviit ilaat akuerisaasoq”* aamma *”Nunarsuaq tamakkerlugu killiffik qaffasinnerpaaq isumaqarpoq Ilisimatusarfiup ilisimatuut ph.d.-tut allagartartaarnissamik neqeroorfigiinnarnagit, aammali ilisimatusarnermik doktorinnngussutaasinnaasumik neqeroorfigissagai”* Ilisimatusarfiup siunertaa taanna ataani allaaserineqassaaq.

Ilisimatusarneq sunaanersaq inatsimmi erseqqissarneqanngilaq.

Kisiannili piffissaq suliffissaq pillugu isumaqatigiisummi 2016-imeersumi erseqqissarneqarpoq ilisimatuut allaaserisanik aalajangersimasumik amerlassusilinnik saqqummersitaqartassasut, ilisimatuunit allanit nalilerneqarsimasunik. Piffissamut ilisimatusarfissamut aallaaviusumik pi-umasaqaat 45 %-iuvoq piffissamilu sivikinnerusumi ilisimatusarnermi annertoqataanik annikillisinneqassalluni.

2017-imi allaaserisat ilisimatuunit nalilerneqartut amerlassusaannik ataani takussutissiisoqarpoq. 2017-imi amerlassutsinut piviusunngortinneqartunut tunngatillugu Ilisimatusarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaani aamma aningaasanut inatsimmi kisitsisit imminnut naapertuutinnngilat, tassani KSH aamma SØJ pillugit kisitsisit assigiit atorineqanngimmata. Ukiumoortumik nalunaarusiaq saqqummersitanik takussutissiamik imaqarpoq, taamaammata kisitsisit taakku atorineqarput.

Takussutissiaq 7: Allaaserisat ilisimatuunit nalilerneqartut amerlassusaat

	Aningaasanut inatsit 2017	Atorneqartut 2017	Aningaasanut inatsit 2019
Ilinniartitsinermit Ilisimatusarfik	4	6	4
Inuiaqatigiilerinermit, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfik	12	32	17
Kulturimik, Oqaatsinik Oqaluttuarisaanermillu Ilisimatusarfik	13	16	13
Peqqissaanermik Ilisimatusarfik	4	7	4
Katillugit	33	61	38

Pissarsiviit: Ilisimatusarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaa 2017, 2017-imut aamma 2019-imut aningaasanut inatsisit

Erserpoq ilisimatusarfimmi ilisimatusarfiit aningaasanut inatsimmi ilimagineqartumit 2017-imi allaa-serisanik amerlanerusunik saqqummersitsisimasut. Tamanna ilinniarnerni ataasiakkaani atuutingilaq, tassami assigiinngitsorujussuupput.

Apersuinerni erserpoq ilisimatuutut allaaserisat ukiuni kingullerni qulini amerliartorimasut. Ilisimatusarfiup ataatsimut isigalugu taamaalilluni siunertani piviusunngortippaa ilimagineqartorlu naapertrolugu ilisimatuutut sulisoqarluni.

Ilisimatusarfik 2011-mi ph.d.-nik ilinniartitsinissamut periarfissaqalerpoq. 2009-mi Ilisimatusarfik siullermeerluni ph.d.-inngortitsivoq. 2010-mit 2013-imut Ilisimatusarfik ukiumut ataatsimik ph.d.-inngortitsisarpoq, 2014-imit 2018-imut ukiumut marluusarlutik. Apersorneqartut oqaatigaat ph.d.-inngorniarneq siornatigumut sanilliullugu soqutigineqarnerusoq. Oqaluttuarineqarpoq Ilisimatusarfimmi neqeroorut ilaatigut pitsaanerulersomasoq ilaatigullu ilinniaqqinnissamut ilisimatusarnissamullu inuiaqatigiinni soqutiginninneq ilorraanut allanngorsimasoq.

Aningasaqarneq pillugu immikkoortumi oqaatigineqartut bachelorinngorniarnernik atorfinisutaasinnaasunik ilanngutsitsinermut ilisimatusarnermillu tunngaveqarnermut atatillugu amerlanerusunik aningaasaliisoqarsimanngilaq.

Ilisimatusarfiup "pisoqqap" aamma imminut aningaasaliissutigineqartut ilaat ilisimatusarnermut aamma atortarsimavai, immaqali aningaasat taakku atorlugit naammassineqartartut amerliartorujussuusimagunarpur.

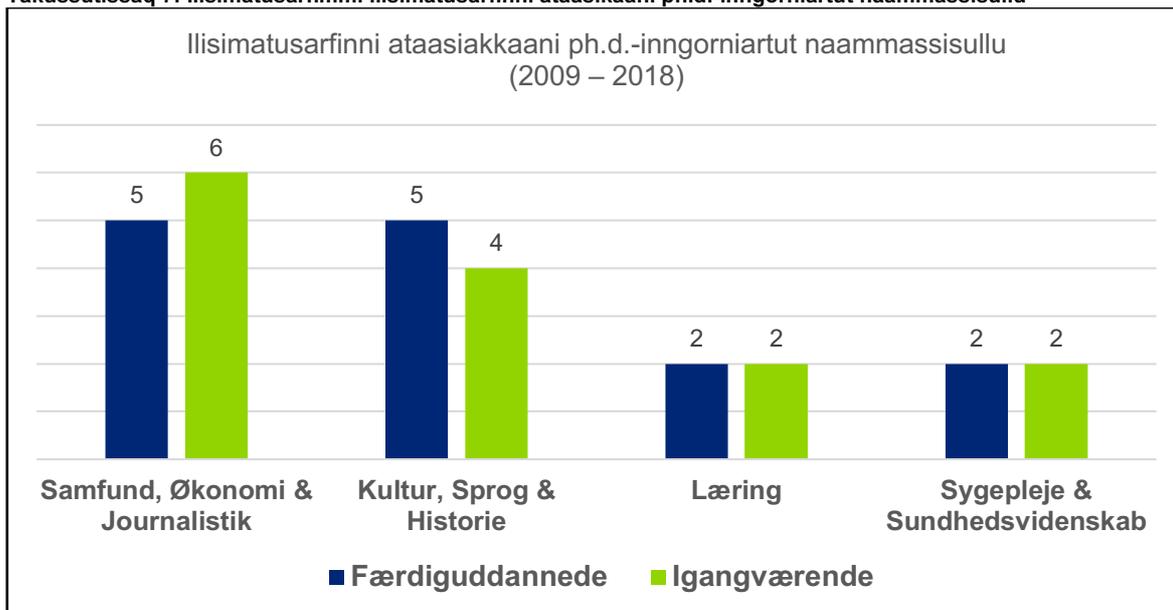
Ilinniarnert atorfinissutaasinnaasut aningaasat ilisimatusarnermut atugassatik assigiinngitsutigut nassaariniartariaqartarpaat, ilinniartitaanermut aningaasaliissutinit, avataanit imaluunniit ilinniarnernut pioreersunut aningaasaliissutit iluannit.

Aamma ph.d.-inngorniarnernut immikkut aningaasaliisoqarsimanngilaq¹. Ilisimatusarfiup taamaamat adjunktut atorfiit ilaat ph.d.-inngorniartittut pilersissimavai, taakkulu ph.d.-inngornianut taarsiullugu ilinniartitsisutut aningaasarsiaqartinneqarput. Tassunga peqatigitillugu ilinniartut ilinniartoriinarnissaat qulakkeerniarneqarsimavoq. Taam atorfeqartitsineq ukiuni arlalinni atorneqareersimavoq, aatsaalli 2018-imi ukiakkut najoqqutassiorneqarsimalluni.

Ilisimatusarfiit tamarmik ph.d.-nik ilinniartitssimappur massakkullu ph.d.-inngorniartoqarlutik, tak. takussutissaq ataaniittoq. Ph.d.-inngorniutit nunat tamalaat akornanni qaffasissutsit napertorlugit nalilerneqartarput.

¹ Aningaasanut inatsimmi ph.d.-inngornianut ukiumut arfinilinnut aningaasanik immikkortitsisoqartarpoq. Aningaasat Kalaallit Nunaanni Ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiinnit agguanneqartarput, ilinniartullu Ilisimatusarfimmut attaveqartariaqanngillat.

Takussutissaq 7: Ilisimatusarfimmi ilisimatusarfinni ataasiakkaani ph.d.-inngorniartut naammassisullu

Pissarsivik: Ilisimatusarfik

Ilisimatusarfimmi ilinniarnerni qaffasissuseq qaffatsinneqassappat ph.d.-inngortunik sulisoqarnissap qulakkeerneqarnissaa ajornartorsiutaavoq, tassa taakku suliffeqarfimmi allani aamma piumaneqarmata.

Ilisimatusarfik taamaalluni nunat tamalaat akornanni akademikerisut qaffasitsigisumik ilisimatuunik ilinniartitsisarpoq. Ilisimatusarfik suli ilisimatuunik doktorinngortitsinngilaq. Ilisimatusarfik ilisimatitsivoq doktorinngortitsinissamut inatsisitigut piginnaatitsineq maannakkut amigaataasoq, ilisimatusarfiullu tamanna pillugu naalakkersuisoqarfik oqaloqatigigaa.

Ilisimatusarfinni ilisimatusarneq assigiinngitsumik aaqqissuunneqarpoq.

Peqqissaanermik Ilisimatusarfimmi ilisimatusarnermut avataanit aningaasaliissutit ilisimatuullu ilisimatusarfimmut atasut atorlugit ilisimatusartoqartarpoq. Ilisimatuut ilisimatusarfimmut ilaapput, peqqissaasunngorniarnermulli ilaanatik. Tamatumani ilisimatusarfik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit saniatigut ilisimatusarnissamik periarfissaqarpoq.

Piffissaq suliffissaq pillugu isumaqatigiisummi amma sulisut aqutsisullu akornanni qangatulli akademikerit ilisimatusarnerat isiginiarneqarpoq, tassani ilisimatuut ph.d.-tut doktoritulluunniit ilinniartut ilisimatusarnermillu pingaarnertut ingerlatitseqqiisarneq nunami namminerme nunallu tamalaat akornanni ilisimatusarneq pillugu atugassiat aaqqutagalugit pisarpoq.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi allaaserisat ilisimatuunit nalilerneqarsimasut sulillunilu ilisimatusarneq ataatsimoorinneqarput. Sulilluni ilisimatusarnerup ilinniartitsinerullu assigiinngissutaat ilaatigut erseqqikkunnaartarpoq – Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisut ilinniartullu atuariit/ilinniarnermik naammassisunik sulisoqalersussat suleqatigalugit suleriaatsit nutaat misilerarpaat – ilaatigut Teaching Lab atorlugu.

”Anguniagaavoq ilinniartut atuartitsinissamut ataatsimut pilersaarutit arlallit atorlugit atuarfimmi pissusivinnik misiliinissamut periarfissaqarnissaa tassungalu peqatigitillugu pinngortitalerinerme perorsaanermut ilikkarnartunullu tapersiissallutik.” (Lars Demant-Poort, ”Kalaallit Nunaanni Teaching Labiimik aallarniutaasumik misilittakkat, 2016).

Suleriaaseq misileraaneruvoq ilinniartullu misileraanernik piareersaasarput, ingerlatsisarput naliler-suillutillu. Ingerlatitseqqiisarneq pingaarneq tassaavoq ilikkagaqartarnerat ilinniartullu pi-

ginnaasaqaleriartornerat, takkulu ilinniarnermi naammassigunik iisimasatik klassini atussallugit iisimatusarnermilu saqqummersitat ingerlatitseqqiisarnermi saniatigut suliaallutik.

SØJ-imi aamma ilisimatuutut sulinerlut kulturi ineriartortinneqarpoq sulinerlu atorlugu aamma ilisimatusartoqarluni.

Allaaserisanik ilisimatuunit nalilernerqartunik saqqummersitsisarneq ilisimatuutut sulinerluk anguni-agaqarnermi sakkussaapput pisariitsunnugit avammullu saqqummiisarnissamik siunertamut naapertuutut. Ilisimatuutut sulineq soppiaansoq taamalu sulineq pitsaasoq suunersoq Deloittep nalilinerani oqallisigineqartariaqarpoq. Ilisimatusarfimmi aqutsisut ilimagaat pitsaassutsip qularnaarneqarnissaanut suliniut (Quality Assurance Board) tamatuminnga erseqqissitseqataasasoq.

Ilinniartitsinermik ilisimatusarfiup ataani iisimatusarneq aatsaat siorna aallartilluarpoq. Inuit apersorneqartut oqaasii naapertorlugit tamatumunnga pissutaasinnaavoq 2008-mi tamatumalu kingorna ukiuni ilinniartitsisut qaangiuttoortarnerujussuat.

Kattutsinnerup kingorna ilinniakkani atorfinissutaasinnaasuni ilinniartitsisut ilisimatusarnermut 10 %-imik piffissaqartinneqalerput. Inuit apersorneqartut isumaat naapertorlugu ilaatigut piffissap suliffiup 10 %-ia atorlugu imminut atasunik ilisimatusarnissaq ajornakusoorpoq ilaatigullu tiiminik amerlanerusunik qaangiuttoortoqartarnissaa kissaatigineqanngimmat tamanna timitalerneqarneq ajorpoq.

Ilisimatusarfik ilisimatusarnermik ataqatigiissaarisumik 2018-imi atorfinitsitsivoq siunertaralugu ilisimatusarnerup aqqiissuussaanerulernissaa ilisimatusarfimmullu avataanit aningaasaliissutit atorluarnerujumallugit. Ilisimatusarnermut avataanit aningaasaliissutinik aqutsinerup pitsanngorsarnerata iluaqutaanera Deloittep misissuineri allani upernarsisimavaa..

Deloitte naliliinera naapertorlugu sulisut suliniutinik suleqatigiissitsilersunik ataatsimullu paasinnitsitsilersunik taperserneqarnissaannik aamma pisariaqartitsisoqartoq.

Ilinniarnermi assigiinngitsuni apersorneqartut oqaatigaat ilisimatusartut ilisimatusanngitsullu ilisimatusarnermik ilinniartitsinerimillu assigiinngitsunik pingaaritsisut akornanni nutaamik assigiinngissuteqartoqalersoq.

Ilinniakkani aalajangersimasumut sammivilinni sulisut aamma oqaatigaat ikitsuulluni kisimiil-luniluunniit ingerlakkaanni ajornakusoorinnaansoq kiserliornarlunilu. Tamanna ilinniartinnut aalajangersimasumik sammivilinnut kisimi atuukkunanngilaq.

Taamaalilluni ilaatigut suliffimmi nutaamik avissaartuuttoqaleriaannaavoq (ilisimatusartut/ilisimatusanngitsut akornanni assigiinnginneq) ilaatigullu sulinermi kiserliorneq allanullu attaveqannginneq pissutigalugit ilisimatusartut atugarissaanngitsooriaannallutik.

8.2.2. Ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsineq

Ilisimatusarfik pillugu inatsimmi paragraffimi suullermi aalajangersarneqarpoq *"Ilisimatusarfiup suliasaraa ... ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsinissaq"*.

Oqaaseqaatini itisiliisoqarpoq *"Ilisimatusarnermik tunngaveqartumik ilinniartitaanerit ima paasisari-aqarput, ilisimatusarfiup ilinniartitsinerinut aallaaviullutillu atorneqassasut sulianut ataasiakkaanut tunngatillugu ilisimatusarnerit, ilisimatusarfimmi ilisimatusarnermillu ingerlatsivinni naapertuuttuni allani ingerlanneqartut"*. Ilisimatusarfiup siunertaani immikkoortoq taanna ataani allaaserineqas-saaq.

Ilisimatusarnejq tunngavigalugu ilinniartitsisarnissaq Ilimatusarfiup siunertaata 2008 sioqqullugu aamma ilagaa. Tamanna ilinniarnernut atorfinissutaasinnaasunut pingaarnertut suliniutaasimavoq ineriartortinneqarsimallunilu.

Ilinniarnerni arlalinni isumaqartoqartarpoq ilisimatusarnejq tunngavigalugu ilinniartitsinerup akerlerigai sungiusaatigalugu sulineq sullivimmilu sulinissamut ilinniagassanik ilinniartitsineq. Ilinniarnerni tamani ilisimatuut suliaat ilinniartitsinermi atorineqartarput. Annertussusiat paasinarneqarsimangi-laq, apersuinerilli tunngavigalugit paasinarpoq atorineqarnerat assigiinngiiaartorujussuusooq.

Peqqissaasunngorniarfimmil nallierneqarpoq ilisimatusarnermik tunngaveqarnejq annertuumik atorineqartoq, tassa ilinniartitsinerneq ilisimatuut allaaserisaat tunngavigineqartarmata. Ilinniarfik nammineq naammassisunillu sulisoqalersartut naliliipput peqqissaasut naammasseqqammersut atuagarsornermi sulinermilu pitsaasumik tunngaveqartut. Uani atuagarsorneq sulinerlu taamatut annertutigisumik immikkoortinneqanngillat.

Peqqissaasunngorniarfimmil qangatulli akademikerisut ilinniarnernit ilinniarnernillu atorfinissutaasinnaasunit allaanerumik sulinermik misiliisoqartarpoq, tassani pinngitsoorani ingerlatassanik sammisasaqartoqartarluni atuagassaqartarlunilu, ilinniartullu pissutsit naapitatik pillugit ilisimatusarnejq tunngavigalugu allaaserisat nassaarisartussaavaat. Periutsit peqqissaanngorniarnerup annertuumik ilagai, tamannalu sulinermik misiliinerneq ilitsersuisartunut nakorsaaserinerneq ilitsersuinerneq ilinniarsimasussanut piumasaqaateqartitsivoq. Tassani pineqarput sulinermik misiliinerup qaffasissumik pitsaassuseqarnissaata qulakkeernejqarnissaa sulinermillu misiliivissanik isumaqatigiisuteqartarnejq ajornakusoornerulersarpoq.

Bachelorinngorniarluni ilinniarnernit atorfinissutaasinnaasut allat taama ingerlajartuaarput kisiannili ilisimatusarnermik tunngaveqarnissaq suli unammilligassaqarpoq. Tassani ilinniartitsisut ilinniartullu piginnaasaat aporfipput. Atuagarsornerup suleriaatsillu imminnut pitsaasumik sunneeqatigiittarnissaat ajornartorsiutaavoq, aamma ilisimatusarfirmi ilinniarnerni "pisoqqani" arlalinni.

Sulisut arlaqartut oqaatigaat atortut naleqquttut ilinniartut aamma atuarsinnaasaat paasisinnaasaallu nassaarinissaat ajornartorsiutaavoq. Ilisimatusarnermi nutaarsiassat aamma siusinnerusukkut saqqummersinneqarsimasut akuttunngitsumik taamaallaat tuluttut saqqummersinneqartarput.

Soorlu ilinniartut pillugit immikkoortumi qulaaniittumi allaaserineqartoq danskit oqaasii amerlasuunut "ajornakusooreerput", taamaallunilu ilinniartut katataatinniarnagit tuluit oqaasii atorlugit atortut atorineqarnejq ajorput. Aamma danskit ilisimatuut suliaasa atorinissaat ajornaatsuinnaanngilaq, tassa Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata assigiinngissutaat annertummata danskit ilisimatusaataat naleqquttuaannanngillat.

Sulisut aamma misigisarpaat ilisimatuut allaaserisat naleqquttut nassaarinissaannut atorinissaanullu namminneq tamatigut piginnaasaqartaratik nukissaqartaratilluunniit.

Arlallit oqaatigaat ilisimatusarnejq tunngavigalugu ilinniartitsineq piffissani ilinniartitsinerneq professorimik ilinniartitsissummi ilisimatusarnermik annertuumik ilisimasaqartumik, tamakkulu ilinniartitsinerneq qanoq ilannguneqarsinnaanerannik ilinniartitsisunik isumasiueqateqarsinnaasumik sulisoqarnerneq pitsanngortartoq. Ajornartorsiut tassaavoq ilinniafinni professorimik tamatigut sulisoqartannginnera.

Deloitte naliliivoq ilinniarnernit ilisimatusarnermik imaqarnerat assigiinnani allanngorarsinnaaguni pitsaanerussasoq, tassami ilinniutit naleqquttuusussiat pissarsiarineqarsinnaanerallu assigiinngiiaarmata. Tamannali ilinniafinni ataasiakkaani suna ajunnginnersoq – sunalu taamaannginnersoq – aqutsinerneq isumasiueqatigiinnermut atassuserneqartariaqarpoq. Tamatuma ilisimatusarfinni immikkoortanilu aqutsisut sulineranni immikkoortumi tassani ilisimatusarfiup siunertaanik eqqortitsinissaq annertusassavaa.

Aamma atortut naleqquttut nassaarinissaannut tunngatillugu ilinniafinnut ataasiakkaanut taperisisoqartariaqarpoq. Taamanna taamaallaat ilinniafinni ilinniartut danskit tuluilu oqaasiinik killilimik piginnaasaqarneranni ajornartorsiutaavoq. Tamanna assersuutigalugu professorimik

universitetimit allameersumik isumasiueqateqarluni arlalinnik oqaloqateqarnikkut aaqjissuun-neqarsinnaavoq.

Ilinniartitsisunik kalaallit oqaasiinik (danskillu oqaasiinik) piginnaasalinnik peqatigitillugu ilisimat-usarneq tunngavigalugu ilinniartitsisinnaasumik tamatigut atorfinitsisoqarsinnaaneq ajorpoq. Aamma kattunnerup siornanit suli ilinniatitsisoqarpoq kandidatiunngikkaluarlutik ph.d.-unngikkarlu-arlutillu ilisimasaminnik misilittakkaminnillu tapersiisinnaasunik.

Kikkut tamarmik piginnaanngorsarnissamik neqeroorutip atornissaanik kissaateqarneq ajorput, tas-sani ilaqtat qimanneranni inuttut akiliutit pissutaalluinnarput. Tamanna piffissap ingerlanerani ilin-niartitsisut kandidatit ph.d.-tulluunniit ilinniarsimasut atorfinitsinneqalertarneranni nammineerluni allanngoriartortussaaq.

Ilisimatuut 45 %-it tikillugit piffissamik ilisimatusarfissamik isumaqatigiinniarsinnaapput. Ilisimatusar-nerit ilinniartit atorfinissutaasinnaasut aningaasatigut sulisussarsiortarnikkullu ajornartorsiortippaat, tassa ilinniartitsinerit assingi ingerlanniarlugit amerlanerusunik sulisoqarnissamik pisariaqartitsiga-mik.

Soorlu ilisimatusarneq pillugu immikkoortumi allaaserineqartoq Ilinniartitsinermik ilisimatusarfimmi sulilluni ilisimatusartoqartarpoq, tassani ilinniartut misileraalluni ilusilersuinermi nalilersuinermillu peqataatinneqartarlutik. Tamanna aaqjissuussamik ingerlatitseqqiisarnermut aaqjissuussamillu suleriaaseqalernermit iluaqutaavoq. Tamatumani aamma Kalaallit Nunaanni pissutsit tunngavi-galugit nunani allani ilisimatusarnerit misilinnissaannut Teaching Lab atorneqarluarsinnaavoq. Malugineqarpoq pingaartumik kommunit/ilinniartitsisut peqataanissamut tamatigut suliussaqaarneq ajortunut ajornartorsiutaasoq.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarnermi sulisut oqaatigaat ilinniartitsisunngorniarnep bacheloritut ilin-niafinngortinnera alloriarnerujussuusimasoq, tassunga ilanngullugit ilusilersuinermit, ilitsersuisar-nermut pitsaassutsit bacheloritullu suliassat nalilersornissaannut ineriartortitsisoqartussaasimalluni. Tamanna apersuinerit tunngavigalugit assersuutigalugu bacheloritut suliassat pitsaassusaat pillugu ilinniartit ilisimatusarfiillu akornanni suleqatigiittoqarsimanageratut isikkoqanngilaq, tassani Ilisima-tusarfik misilittagaqartorujussuulluni, tassanilu Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik – 2016-imi misis-sueqqissaarneq naapertorlugu – ajornartorsiuteqarsimavoq.

Deloitte nalilivoq bacheloritut ilinniartit atorfinissutaasinnaasut qaffasissuseq qaffatsinniarlugu ilisi-matusarnermillu tunngaveqarnissaq qulakkeerniarlugu qaninnerusumik isumasiueqatarnissamik pisariaqartitsisut. Tapersiisarneq isumasiueqateqartarnerlu Ilisimatusarfimminngaaniissanersoq avataaniiluunniit suliaqarfimminngaaniissanersoq nalilersoruminaappoq.

Ilinniagassat imarisaannut isumasiueqatigiinnissamillu pisariaqartitsinermit tunngatillugu ilinniartit-nerit assingusunik isumasiueqateqarnissamik pisariaqartitsisoqarunarpoq, assersuutigalugu akade-mikerisut suliassat pissutsillu tamanut tunngasut tamakkununga assingusut pitsaassusaat pilugu Ilisimatusarfimmi allanik.

8.2.3. Ilisimasaniq ingerlatitseqqiisarneq/inuiaqatigiinni inissisi-maneq

Sammissaq inuiaqatigiinni "sunniuteqarnissaq" pillugu siunertamut atavoq taamaammallu taakku ataatsimoortillugit allaaserineqarput. Ilisimatusarfik pillugu inatsimmi paragraffit siullianni aalajan-gersarneqarpoq "*Ilisimatusarfiup ... ilisimatusarnermi periutsinik ilisimasat angusallu pillugit inger-latitseqqiisassaaq paarlaasseqatigiittarlunilu*" kiisalu "*Ilisimatusarfiup inuiaqatigiit avatangiisigi-neqartut suleqatigissavai aamma nunat akornanni suleqatigiinnermik inerisaaqataassaaq. Ilisima-tusarfiup ilisimatusarnikkut aamma ilinniartitaanikkut angusamigut Kalaallit Nunaanni nunanilu issit-tuni ineriartorneq siuarsaaqataaffigissavaa. Ilisimatusarfiup qitiusumik ilisimasassaqarfittut aamma kultureqarfittut suliffeqarfiunermigut ilisimasatigut piginnaasatigullu inuiaqatigiillu paarlaasseqatigi-innissaq aamma sulisuni inuiaqatigiinni oqallinnerni peqataaqullugit kajumissaartassavai*".

Ilisimatusarfiup siunertaata ilaa taanna ataani allaaserineqarpoq.

Sulisut suleqatigisallu ataatsimut isigalugu oqaatigaat Ilisimatusarfik ukiuni qulini kingullerni avammut ammarnerusimasoq. Tamanna atuuppoq nunat tamat ilisimatusarneranni avatangiisinut, Ilisimatusarfik tassani siusinnerusumut sanilliullugu annertunerungaartumik saqqummersitsisarluni nunaatsinnilu avatangiisinut, tassani Ilisimatusarfimmi oqalugiartoqartarluni tusagassiorfinnillu apersuisoqartarluni.

Teknologiimi ineriartornerup ingerlatsitseqqiisarneq taanna ikorfartorpa, inuillu apersorneqartut Ilisimatusarfiup nittartagaa (uni.gl) ataatsimut isigalugu nersualaarpat, tassani ilisimatusarfimmit saqqummersitat Ilisimatusarfiullu tusagassiuutini allaaserisai/peqataasarneri katersorneqarput.

Ilisimatusarfimmi nittartagaq naapertorlugu 2018-imi tamanut ammasunik 36-t missaannik oqalugiartoqarsimavoq, ataatsimiittoqarluni suliamullu tunngasunik ataatsimeersuartoqartarluni, tassunga ilanngullugit ph.d.-inngormiutinik illersuinerit. Akuttunngitsumik ilaatigut piumasagaataasarpoq ilinniartitsinermi saqqummiisut avataaneersut tamanut ammasumik oqalugiarnissamik neqerooruteqartassasut. Oqalugiarnert pingajorarterutaasa missaat Ilisimatusarfiup YouTube-mi kanaliatigut toqqaannartumik internettikkut aallakaatinneqartarput, KNR-ilu ilaatigut oqalugiarnernik aallakaatitsisarluni. Oqalugiarnert amerlanerpaartaat Ilimmarfimmi ingerlanneqartarput, ikinnerusullu (36-nit tallimat) Katuami ingerlanneqarsimallutik. Oqalugiarnert akuttunngitsumik danskisuumit kalaallisuumut toqqaannartumik nutserneqartarput, oqalugiarnerillu ikinnerusut kalaallisut tuluttullu ingerlanneqartarlutik.

Apersorneqartut arlallit inuiaqatigiinnit annertunerusumik peqataanissaq ujartorpaat. Akuttunngitsumik malugisarpaat atortunik nutserisoqartartoq toqqaannartumillu nutserisoqartartoq, oqalugiarnerrilli taakku ujartorneqarneq ajortut. Inuit apersorneqartut malillugit sammisaq sumiiffillu tunngavigalugit oqalugiarnernut peqataasut amerlassusaat nikerartorujussuusartoq, tassani aaqqissuussi-nerit Katuami ingerlanneqaraangata peqataasut amerlasarlutik.

Illuatungaatigut oqalugiarnert illoqarfiup qeqqani ingerlanneqarnerisigut peqataasartut amerlisin- neqarsinnaapput, illuatungaanili Ilisimatusarfiup Ilimmarfimmiinnera oqalugiarnert tamanut ammasut tassani ingerlanneqartannippata "allanertanngoriaannaapput ungasissunngoriaannaallutillu".

Ilisimatusarfik ilisimatusartarnermut tunngatillugu saqqummiisarpoq ilisimatusarnerlu soqutiginar- tunngortillugu atugassianik saqqummiisararluni, najukkamilu avatangiisinut tunngatillugu tamanut ammasunik oqalugiarnernik aaqqissuussisarluni.

Attaveqaatit ator- neqartartut tamakku inuiaqatigiinni ilisimatusartuunngitsunut ilisimasani- kerlatitseqqiisarnermut paarlaasseqatigiittarnermullu tunngatillugu eqqortuunersut naammannersullu isumaliutigineqartariaqarpoq. Inuup apersorneqartup ataatsip siunnersuutigaa radiumi ilanngussat podcastillu pillugit KNR annertunerusumik suleqatigineqassasoq, tassa innuttaasorpas- suit radio ulluinnarni tusarnaartarmassuk, aamma siunnersuutigineqarpoq tusagassior- tunngorniat suliniumm- i tassani peqataanneqassasut.

Deloitte naliliivoq pitsaasunik suliniuteqartoq kisiannili amerlanerusut anguniarlugit attaveqaatit ator- neqartartut amerlineqarnissaat isumaliutigineqartariaqartoq.

Apersorneqartut malugaat tusagassiorfiit oqaaseqartitsiniarlutik immikkullu ilisimasallit oqaaseqar- tinniarlugit akuttunngitsumik saaffiginnittartut, aammali ilisimatuut marlunnik oqaasillit tusagassiorfiit pi- manerusaraat, taamaalilluni oqaaseqatigineqartut nutserneqartariaqassanatik.

Aamma malugineqarpoq tusagassiorfiit Ilisimatusarfimmit allaaserisat naqinneqarnissaat inui- aqatigiinnullu ajornanngitusmik anngunneqarnissaat ataatsimut isigalugu soqutigigaat. ingerlatsit- seqqiisarneq pillugu Ilisimatusarfimmi namminer- mi pikkorissartitsisoqartarsimavoq aammalu ilisi- matusarnermi soqutiginar- tunngortillugit allaaserisanut tungatillugu attaveqartarnermut sulisup ator- neqarnissa periarfissaavoq

Innuttaasut oqallinneranni peqataaner- mut pitsaassuseqartitsilerner- mulu tunngatillugu sulisunik su- leqatigisanillu apersuinerni erserpoq ilisimatuut ataasiakkaaginnaat peqataanissamik

qinnuigineqaratik innuttaasut oqallinneranni peqataasartut saqqummiisartullu (arlallit taavaat Birger Poppel aamma Steven Arnfjord) amerlanerusullu peqataaqquneqarnissaq utaqqisaraat taamaallaa-llu ilisimatusarnitik aalajangersimasut pillugit oqaaseqartartut.

Ataatsimut isigalugu oqaatigineqarpoq Ilisimatusarfik ukiuni qulini kingullerni avatangiisiminut amarsimasoq. Aamma malugineqarpoq Ilisimatusarfik ilinniartittut ilisimatusarfittullu avatangiisinit soqutigineqarnerulernikuusoq. Ilisimatusarfiup ilisimatusarnerit ilisimatusarfiusartunut ingerlateqqit-tarpai (aamma ilisimatusarneq pillugu immikkoortoq 8.2.1 naapertorlugu).

Ilisimatusarfik ilinniartinnut inuiaqatigiinni annertuumik inissisimaffeqarpoq. Peqqissaasut, palasit, ilinniartitsisut, tusagassiortut, oqalutsit, isumaginninnermi siunnersortit, allaffissornermi politik-kik-kullu ingerlatsivinni sulisut assersuutissaannaappat inuiaqatigiini ingerlatsivinnut Ilisimatusarfiup soraammeertitsisarneranut. Ilinniartut ilikkagaqartarnermi pissarsiaat Ilisimatusarfiup inuiaqatigiin-nut tapersiissutaasa annertuut ilagaat.

Deloitte naliliivoq Ilisimatusarfik ingerlatitseqqiissarnernut tunngatillugu inuiaqatigiinnilu avatangiis-iserisani inissisimanernut tunngatillugu siunertani naammassilluaraa.

Suliniutit pitsaasut aallartinneqarsimapput, Ilisimatusarfiullu teknologiip ineriartornera YouTubemi kanaleqarnermigut, Facebookimiinnernmigut, Twitterimiinnernmigut elektroniskimillu nutaarsiassaqaq-titsisarnermigut atorlualersimagaa.

Ilisimatusarfiup siunertani (iluatsinermulluunniit tunngaviit) qanoq annertugigisumik kivissanera nassuiaaserneqarsimanngilaq. Taamaammat suliniutit pitsanngortinnissaannut aamma suli periar-fissaqarpoq, pingaartumik innuttaasut oqallinneranni pitsaassuseqartitsinissamut tunngatillugu ki-isalu Ilisimatusarfiup attaveqartarnermi aqquataasa amerlisinnerisigut.

8.2.4. Ilisimatuunik ilinniartunillu allamiunik suleqateqarneq

Ilisimatusarfik pillugu inatsimmut oqaaseqaatini allaaserineqarpoq kattutsitsinermi siunertaq Ilim-marfimmullu inissiineq tassaasoq "... *Kalaallit Nunaata nunarsuaq tamakkerlugu issittumi ili-simatusarnikkut ataqqisaalluni qitiusumik peqataalernissaa sinaakkuserneqassaaq, Kalaallit Nunaat avataaniit ilisimatuunik akuerisaasunik ilinniartunillu ornigarneqarlualissalluni tamannalu aqqutigalugu Kalaallit Nunaata ilisimaneqassusiata siuarsarnissaanut peqataalissalluni*". Ili-simatusarfiup siunertaata ilaa taanna ataani allaaserineqassaaq.

Tamarmik ataatsimut isigalugu oqaatigaat Ilisimatusarfiup Kalaallit Nunaata avataanit ili-simatusartunik ilinniartunillu pissarsinissaq ajornartingikkaa. Kalaallit Nunaat immikkuullarissutut soqutiginarlutullu isigineqarpoq Ilimatusarfillu universiteti mikisuuvoq tassani sunniinissamut peri-arfissaqarneq nunanit tamalaaneersut soqutiginnillutik. Amerlasuut aamma naliliipput ilisimatuut avataaneersut nutaanik paasisaqarnissamut annertuumik tapersiisartut.

Oqaatsili ilinniartitsisunik avataaneersunik atuinissamut tunngatillugu ajornartorsiutaapput – ilinniartit ilaanni danskit oqaasii "ajornareerput", tuluillu oqaasii naleqqunnatik. Tamatuma sulisussarsiortarnissaq soorunami killeqartippaa.

Ilinniartut malugaat ilinniartitsisut avataaneersut attaveqartarnermi ajornartorsiutit pissutigalugit kaju-missuseeruttartut. ILI ILI amma siunnersuuteqarpoq ilinniartitsisut avataaneersut ussersuutaanerit, nipangersimanagerit, akerliusumik oqartarnerup oqaaseqatigiit oqaaseqatigiit ilanngussat atorneqartarnerat il.il. atorlugit attaveqartarneq paasilluarnarujumallugu kalaallit kulturiannik ilisari-titsilluni pikkorissarnissamik neqeroorfigineqartassasut.

Ilisimatusarfimmik nunanut tamalaanut ataqatigiissaarisooqarpoq, taassumalu ilinniartut avataaneer-sut Ilisimatusarfimminnissaat aqqissuuttarpaa. Ilisimatusarfik semesternii tamani 10-nit 20-nut av-tanaaneersunik ilinniartoqartarpoq qinnuteqaatilli 75-nit 100-nut tigusarlugit.

Ilinniartut avataaneersut amerlassusaannut tunngatillugu killiliisoq pingaarneq tassaavoq inissiat siunertamat atorneqarsinnaasut. Tassunga aamma tunngatillugu oqaatsit killililisuupput, tassa ilinniarfinni amerlasuuni pingaartumik kalaallisut danskisullu ilinniartitsisoqartarmat. Taamaammat avataaneersunik ilinniartoqarnissaq qanoq naleqqutsiginersoq ilinniarfiit akornanni assigiinngissuteqarpoq.

Siunertap taassuma naleqquttuunera apersomeqartut ataasiakkaat apeqquuserpaat – ilisimatuut najukkameersut salliutinnissaannut sulisussarsiarinnissaannullu tunngatillugu namminnerlu ilinniartut nunarsuarmi allanut aallartinnissaannut tunngatillugu.

Ilisimatusarfiup nammineq ilinniartuni nunani allani ilinniartinniarlugit sulinermillu misiliisinniarlugit aallartittarpai malugineqarporlu soqutiginnineq annertusiartortoq. Ilinniarnert nunani allani ilinniarnernut assingusunut qanoq annertutigisumik ataasuteqartinneqarsinnaanerintun tunngatillugu ilinniarfiit akornanni ilaatigut aamma assigiinngissuteqartoqarpoq – assersuutigalugu nutserisunngorniarneq sumiiffimmut tunngasorujussuuvoq, peqqissaasunngorniarnertun nunanut tamanut tunngasorujussuulluni. Tusagassiortunngorniarnertun nunani allaniittarneq ilinniarnertun ilagaa pingitsoorani ingerlanneqartussaavoq.

Ilinniartitsisut oqaluttuarput nunani allani ilinniarneq sulinermillu misiliineq ilinnartunut perorsaataasartoq pikkorissaataasartorlu. Ingerlaqqilluni ilinniarnertun pillugit inatsimmut nutaamut siunnersuut Naalackersuisut saqqummiuppaat, taannalu 2018-imi ukiakkut ataatsimiinnermi oqallisigineqarpoq 2019-imilu upernaakkut ataatsimiinnermi oqallisigineqassalluni, tassani nunani allani ilinniarneq (ilinniarneq sulinermilluunniit misiliineq) bachelorinnngorniarnertun ilaatut aallaaviusumik pingitsoorani ingerlanneqartussaalluni.

Deloitte naliliivoq, ilisimatuut ilinniartullu nunani tamalaaneersut pissarsiarineqartarnissaannik siunertaq ilisimatusarfiup ajornanngitsumik piviusunngortissinnaagaa. Paarlaasseqatigiinnerit tamarmik kalaallit nunaannik ilisimasaqarneq siuarsaqataaffigissavaat. Oqaatsitigut ajornartorsiutit ilisimatusarfimmi ilinniarnermik aallartitsinissamut piumasaqaatit sakkortusinerisigut iliuuseqarfigineqarsinnaapput. Tamanna ilinniarfinnut inuiaqatigiinnullu allanik akeqassaaq taamaammallu inasutigineqarsinnaanngilaq, oqaatsitigut piginnaasat, ilinniartut, pingaartumik tuluit oqaasiinik, piginnaasarinnissaannik ataatsimut isigalugu pitsanngorsaanissamut atassuteqartinneqanngippat. Meeqqat atuarfiannik ilinniarnertuunngorniarnertun sulleqatigiinnissaq ilimagisanillu naleqqussaannissaq pisariaqarpoq. Tamanna aamma ilisimatusarfiup piginnaasanik akuersissuteqartarnissamik suliniuteqarnerata pisariaqartumik qaffasissuseqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut tunngatillugu aamma naleqquppoq

8.3. Aaqqissuussaarnermik allanngineq

8.3.1. Ilinniarnertun aaqqissuussaarnertun

Ilisimatusarfimmi ilinniarnertun aaqqissuussaarnertun immikkoortumi 1.1-imi piffissalersuineq naapertorlugu ukiuni kinngullerni qulini arlaleriarluni allanngortinneqartarsimavoq. Aallaqqaammut ilinniarnertun ataasiakkaat tamarmik immikkut ilisimatusarfiupput.

Taakku 2010-mi ilisimatusarfimmut pingasunut immikkoortiterneqarput sumiiffinnullu assigiinngitsunut inissinneqarput;

- Peqqissaanermik ilisimatusarfik
- Ilinniartitsinermik ilisimatusarfik
- Ilimmarfik- Institutti

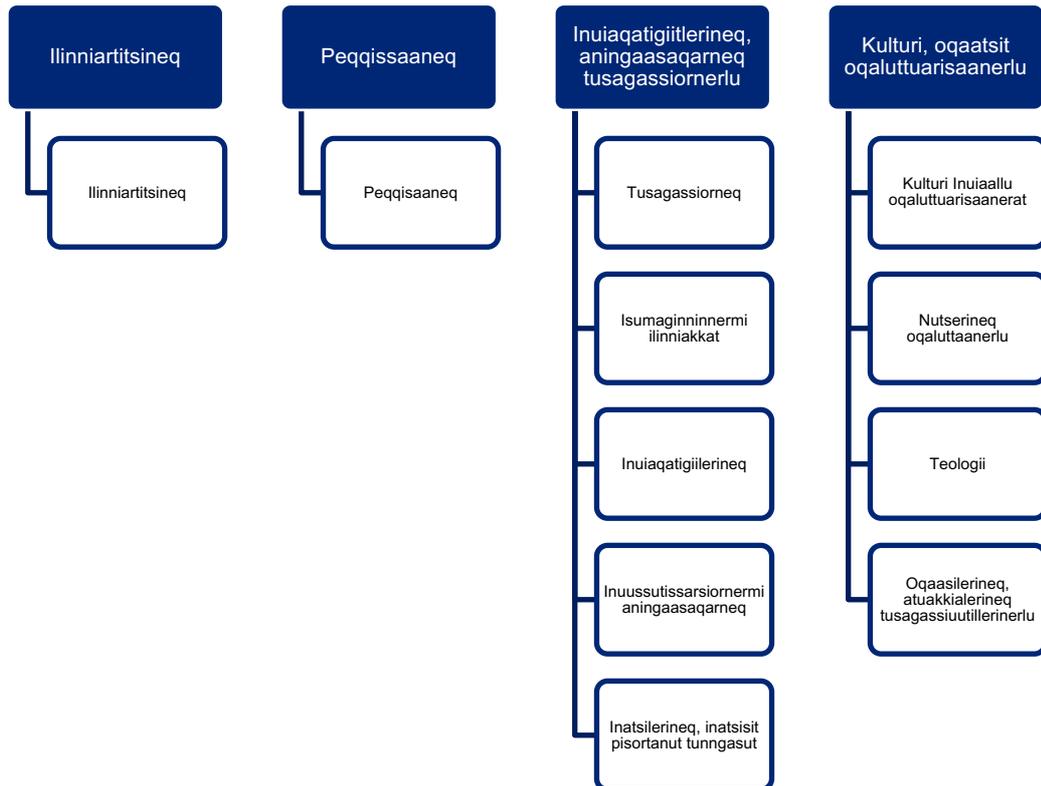
Ilimmarfik-Institutti 2015-imi marlunnut avinneqarpoq; inuiaqatigiilerinermut tunngasunut (inuiaqatigiilerineq, aningaasaqarneq tusagassiornerlu) humanioranullu (kulturi, oqaatsit oqaluttarisarnerlu).

Taamaalilluni ilisimatusarfiit ullumikkut sisamaapput.

Apersuinerit tunngavigalugit ilisimatusarfinnik maannakkut aqqissuussineq ataatsimut isigalugu annertuumik tapersorneqarpoq. Aqqissuussaaneq sulinermi isumaqarluarpoq, suleqatigiinnis-samik periarfissiilluarmat. Arlallit erseqqissaatigaat aqqissuussaanerup taamatut ingerlanneqar-nissaanik isumannaallisarneqarnissaanillu pisariaqartitsisoqartoq, taamaalilluni suliassat pingaar-nerit – ilinniartitsineq ilisimatusarnerlu – sammineqarsinnaaniassammata.

Ilisimatusarfinni namminerni ilinniarnert ataasiakkaat ataatsimik immikkoortortaqrput. Ilisimatusar-feqarluni immikkoortortaqrarlunilu aqqissuussaaneq takussutissiami ataaniittumi takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 8: Ilisimatusarfinnik immikkoortortanillu aqqissuussineq

Inatsimmi aalajangersarneqarpoq ilisimatusarfik ataaseq ataatsimik arlalinnilluunniit immikkoortor-taqarsinnaasoq, taakkulu ilinniartit aqqissuussaanerannut atassuteqartariaqanngitsut. Immik-koortortani ataasiakkaani aqutsisoqarpoq, taakkulu ilinniarnernik soraarummeernernillu pilersaar-u-siortassapput, ilinniakkap imarisaanik najoqutassiortulik il.il. Immikkoortortani aqutsisut – ilisima-tusarfinni aqutsisutulli – rektorimit atorfinitsinneqartarput soraarsinneqartarlutillu.

Immikkoortortaqrarluni aqqissuussaaneq apersorneqartunit assigiinngitsunik isumaqarfigineqar-poq. Amerlasuut isumaqarput ilinniarnernut ataasiakkaanut immikkoortortaqrarnera isumaqarluartoq allallu isumaqarput immikkoortortat mikisut amerlasuut anginerusunut immikkoortortaqrarnikkut aqqissuussiffigineqarluarsinnaasut.

Ilisimatusarfinni ilinniartitsissutini atuaqatigiittoqartarpoq, tassani ilinniarnert akimorlugit ilinniartut ilinniartitsissut ataaseq malinnaavigisarlugu. Pinngitsoorani malinnaaffigisassanik namminerlu qinigassanik fageqarpoq. Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni nutaaliani pissutsit, idehistorie viden-skabteorii inuussutissarsionerullu iluani aningaasaqarneq atuaqatigiiffiusarput.

Apersorneqartut ataatsimut isigalugu naliliipput ilinniartitsissutit ataatsimut atuaqatigiiffiusartut isu-maqarluartut ilinniartifillu akornanni atassuteqartitseqataalersartut. Uparuarneqarporli ilinniakkat suuneri, aqqissuussaanerunngitsaq, atuaqatigiissutissani pingaarnerussasut. Ataatsimut

ilinniartitsissutit ilinniarnermi ilinniartitsissutinik allanik piffissamik tiguisarnerat ataasiakkaat er-numassutigaa.

Arlallit uparuarpaat ilinniartitsissutini atuaqatigiiffiusartuni kina akisussaansoq ajornartorsi-utaasoq, ininik naammattumik angissusilinnik nassaarniartarnermut tunngatillugu aamma ilinniarnernut ilikkagassatullu anguniakkanut ilinniartitsinermik akisussaansoq tunngatillugu. Ilinniartitsisut immikkoortortallu assigiinngitsorpasut ilinniartitsissutini akuusarmata ilikkagassatut anguniakkanut tunngatillugu immikkoortut ataatsimut atuaqatigiissutaat annaaneqariaannaavoq.

Aamma ilinniartitsissutini atuaqatigiiffiusartuni ilinniarnermi peqataasut akornanni ilimagisat qaffasissutsillu assigiinnginnerat ajornartorsiutaavoq, ilaallu misigisimapput ilinniartitsissutit atuaqatigiiffiusartut ilinniartitsissutiminni pingaarnernut "ajoqutaasut".

Deloitte ilinniartitsissutit atuaqatigiiffiusartut aaqqissuussaansoq misissorluangilaa. Taamaattoq inassutigineqarpoq – taamaattoqariinngippat – ilinniartitsissutini atuaqatigiiffiusartuni tamani aqutsisussamik toqqaasoqassasoq, taannalu ilinniartitsissutimik ilinniartitsisut allat immikkoortuisa atuaqatigiissarnissaannik akisussaansoq, taamaalillunilu ilikkagassatut anguniakkat angunegarnissaat qulakkiissallugu. Aamma inassutigineqarpoq atuaqatigiiffiusartuni ataatsimut isigalugu siunertaq pillugu ilinniartitsissutinullu atuaqatigiiffiusartunut ataasiakkaanut tunngatillugu ilimagisanik naleqqussaasoqassasoq.

Ilimatusarfiit akimorlugit ataatsimut adjukt-pædagogikkimik pilersitsisoqarnikuvoq, tamannalu Ilimatusarfiimik ilinniartitsinermut ingerlaqqilluniluunniit ilinniartitsisut allanik perorsaansoq ilikkagagartarnermilu tunngaviussaaq. Apersoneqartut ataatsimut isigalugu naliliippat ataatsimut aaqqissuussaaneq naleqquttorujussuusoq atuaqatigiissitsilersorlu ilinniartitsisut akimorlugit atassuteqartitsilersoq.

Deloitte naliliivoq ilinniarnermi aaqqissuunnerannut tunngatillugu annertuunik ajornartorsiuteqanngitsorlu isornartoqanngitsorluunniit. Ilinniartitsissutini allanik ajornartorsiuteqarmat ilinniarnermi aaqqissuunnerannermi allannguutit ajornartorsiutit taakku ilaannik aaqqiinermik allannguinnermik aal-laaveqartariaqarput, aaqqissuussaansoq allannguinnermik tamatigit isumaliutigineqarluartariaqarput, tassa ingerlatsinermi annertuumik kinguneqartarmata, pingaartumik eqqissisimanninnermik nalorinnermillu kinguneqartarlutik.

8.3.2. Sullissivik

Ilimatusarfiit Ilimarfiimut kattunermut nuunnermullu atatillugu ataatsimut sullissiveqalerpoq. Kattunermut atatillugu aningaasaqarnermi ataatsimut atugassaritinneqartut tamarmiusut pigiinnerneqarput. Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu itisiliisoqarpoq; "Naalakkersuisut ilimagaat inersuarni ataatsimoorussamik ilinniartitsisalertertigit fagillu ataatsimoorunneqartalerterisigit ilinniartitsinermi aningaasatigit sipaartoqassasoq. Aammattaaq allaffiit ataatsimut katigunnerisigit sipaartoqarsinnaavoq".

Kattutsitsinnginnermi ilimatusarfiit sunik sullissinerat ilimatusarfiit angissusaat apeqqutaalluni assigiinngitsorujussuusimapput. Ilimatusarfiit ataatsimut ingerlatsiviusunik ullumikkut ukuninnga ullumikkut sullissisarpoq: aqutsineq, IT, ilinniartunik sullissineq, atuagaateqarneq, HR, aningaasaqarneq, attaveqarneq aamma nunanut allanut attaveqarneq.

Apersoneqartut ataatsimut sullissinermut atatillugu akuersaartumik isumaqarput. Suleqatigiittoqarlarnera misigineqarpoq – suleqatit ikiuukkusuttarput ajornasaartuunatillu. Arlallit aamma malugaat allaffissornermi suliasanik sulisunit siusinnerusukkut suliarineqartartunik suliakkerneqartarunnaarsimallutik.

Ilimatusarfiit ukuni qulini kingullerni allisimaqaaq, amerlasuullu malugaat ilimatuutut sulisut aamma teknikkimik allaffissornermillu suliaqartut imminnut ungasinnerulersimasut. Tamatuma saniatigit ilaatigit malugineqartarpoq sinaakkutit nalunaarsuiffilluunniit ajornartorsiorfiusartut – assersuutigalugu ilinniarnermik nalunaarsuiffik Matrikel apersoneqartunit isornartorsiuugaatsiarneqarpoq. Pingaartumik ilinniartut amerlaqisut sullissivik allatsittut, ilinniarnermik taamaatitsisut,

ilinniartitsissutit, soraarummeernerit ininillu agguanerit aqunneqartussaagaangata ajornartors-iortoqartarpoq.

Ilimmarfimmi malugineqarpoq ataatsimut sullissineq qanittuusoq pissarsiarineqarsinnasorlu. Peqqissaanermik Ilisimatusarfimmi malugineqarpoq Ilimarfimmut nuukkamik sullissineq pitsanngoriartoq.

Sumiinneq pingaaruterpoq – sullissinerup pitsaassusianut.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi malugineqarpoq aqutsisut sullissivillu imminnut ungasissut. Ilisimatusarfiup Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi ingerlatsiviit pingaernerit pigineqarnerisa qulakkeernerisigut sumiiffiit sullissiviit atorlugit ajornartorsiut iliuseqarfiginiarneqarpoq. Ilinniartunik sullissinermi Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi sulisunik tunniusimasunik sulisoqarpoq, rektori ilinniartunillu sullissivimmi pisortaq sapaatit akunnikkaarlugit ulloq ataaseq Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi atortarpaat, IT-milu sulisut ulloq Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi aallartittarpaat.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi misigineqarpoq taamatut najuuttarneq sullissinermut aamma pitsannguutaasoq. Sulili annikitsumik naammagittaallioortoqarpoq, ilaatigut Ilinniarfissuup inissisimnini angissutsinilu naapertorlugu nammineq ingerlatsiveqarsimanera iluatigineqaraluarat internettillu Ilimmarfimmit arriinnerunera malugineqartarmat. Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmi Ilimmarfimmilu internettip sukkassusia 2018-imi annertusineqarpoq.

Ilisimatusarfiup Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfiup illutaasa ilaat ungasingitsukkut iluarsaatititappai. Ilisimatusarfilli naliliivoq illut pisoqqat tamakkiisumik iluarsaanneqarnissaat naleqquttunngitsoq ilisimatusarfiulluunniit suliassarinnigikkaa. Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfimmut Ilimmarfimmi ininik nu-taanik sanasoqarnissaa Ilisimatusarfiup kissaatigaa.

Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik GU suleqatigalugu nammineq atuagaateqarfeqarpoq, ilisimatusarfiilli allat naligalugit Ilisimatusarfimmi atuagaateqarfimmik atuisoqarsinnaavoq. Ilisimatusarfiup atuagaateqarfia Nunatta Atuagaateqarfiata katersugaanik Groenlandicamik imaqqarpoq aamma Pinngortitaleriffik sullinneqarluni. Suleqatigiinneq taanna inuit apersorneqartut malillugit aamma ingerlalluarpoq.

Fagini ataasiakkaani atuagassat pillugit kingusippallaamik nalunaaruteqartarneq ajornartorsiutaasutut Atugaateqarfimmi misigineqarpoq, taamaalillunilu atuagaateqarfiup piareersarnissaa taamalu ilinniartunut ilinniarnermik aallartitsissussanut ajornartorsiutaavoq. Aamma atortorpassuarnut inissaaleqineq malugineqarpoq. Inilli portupput, taamaammat atuagaasivinnut portunerusunut aningaasaliinikkut atuagaasiviup allineqarnissaanut periarfissaqarpoq.

Ataatsimut sullissivimmi immikkoortut ilaanni ilimagisanik erseqqinnerusumik nalimmassaanikkut suleqatigiinneq pitsanngortinneqarsinnaagunarpoq. Sulisut ilaasa malugaat suliassanik allat ikiorneqartarfiannik namminneq suliqaqtussaasarlutik. Tamatumani oqimaaqatigiissaarisooqassaaq, tassa sulisut immikkoortortanilu aqutsisut piginnaasaasa assigiinnginnerat mianerigaanni aamma pitsaaqutissaqarmat.

Aamma arlallit kissaatigaat soraarummeernissanik pilersaarusiormi suliassat ilaat qitiusumi ingerlanneqalissasut, tassa init ajornartorsiutaasarmata.

Ilisimatusarfiup allaffissornermi sulisunik amerlassusiliinermi sulisut amerlanerulernissaat allarti-ppaa – amerlassutsitigut aammali pingaartumik piginnaasaqarnikkut neriuutigineqarpoq suliassat ilaat pitsaaneruseqarpoq ajornannginnerusumillu suliarineqartalissasut. Akuersissutinik paasiniaaneq, marloriaammik akiliutinik iluarsaassineq inuillu pillugit paasissutissat pillugit inatsisip nutaap atuutilersinniarneqarnera aallartinneqarsimapput, pitsanngorsaataasinnaasullu arlallit nassaarineqareerput.

Ilisimatusarfiup ataatsimut sullissivianik pitsanngorsaanissamut periarfissaqarpoq. Sullissinernik ataatsimut isigalugu tapersersuisoqarluarpoq suleqatillu nuannarineqarlutik, ataatsimullu sullissinermik annikitsuararsuarnik isornartorsiuisoqarpoq. Tamanna ilaatigut iluatsitsinermut ilaatigut

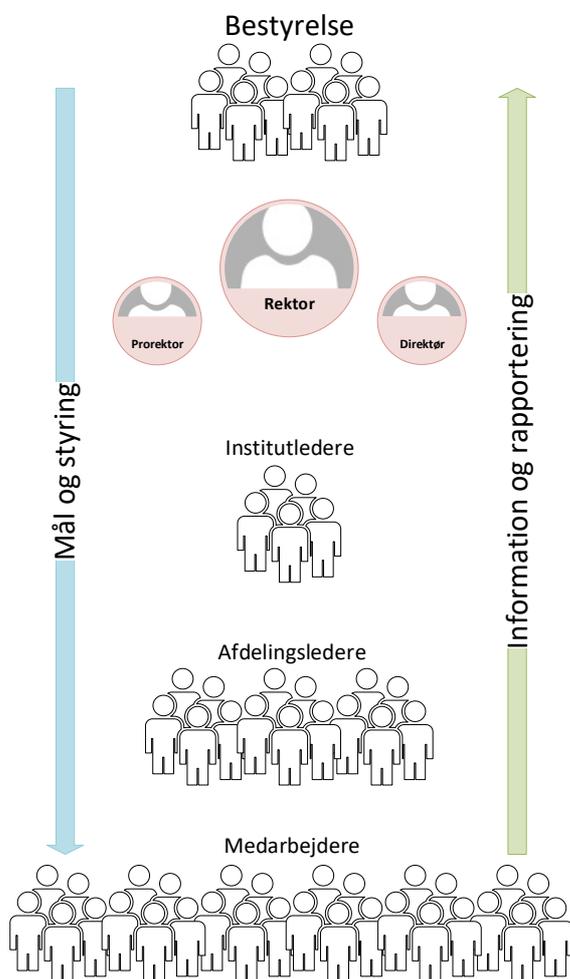
immini takussutissaavoq, tassa Deloittep misilittagarimmagu sulisut ataatsimut sullissinerit ingerlaluannigippata ataatsimut isigalugu isornartorsiuinissamut tunuarsimaarnej ajortut.

8.3.3. Tamanut atugassarititaasut

Ilinniarnert aqqissuunneqarnerannut allaffissornerullu aqqissuunneqarneranut tunngatillugu aqqissuussinernik pilersitsinerup saniatigut kattunnermi sinaakkutinik pissutinillu ataatsimut aqqiussaalersitsiniarluni naleqqussaaniisaq aamma pisariaqarsimavoq.

Suliffiup iluani aqutsinerup aqqissuussaanerata sullivimmi anguniakkat sumillu tunaartaqarnerup immikkoortunut tamanut siaruarnissaa qulakkiissavaa. Takussutissiami ataaniittumi Ilisimatusarfimmi aqutsinerup aqqissuunneqarnera takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 9: Aqutsineq, Ilisimatusarfik

Bestyrelse – Siulersuisut

Rektor – Rektori

Prorektor – Rektoriip tullersortaa

Direktør – Pisortaq

Institutedere – Ilisimatusarfinni pisortat

Afdelingsledere – Immikkoortortani pisortat

Medarbejdere – Sulisut

Mål og styring – Anguniakkat aqutsinerlu

Information og rapportering – Paasissutissiineq aamma nalunaaruteqartarneq

Aqutsinerup paasissutissiinerullu aaqqissuunneqarneri ajornartorsiutitaqarput.

2015-imiit 2020-mut periusissiamik Ilisimatusarfiup siulersuisui suliaqarput. Aqutsisut sulisullu amerlanersaat periusissiap suuneranik ilisimasaqarput, periusissiarli ulluinnarni sulinermi initalaangilaq. Periusissiaq atorneqarneruvoq immikkoortortani ilisimatusarfinilu iliuusissanik aallartitsiniarnermi tunngavissarsiornermi ujarlerfittut atorneqarnerulluni. Tamatuma kingunerisaanik periusissiap immikkoortui sorliit timitalerneqarnerisut nalaatsornerusarpoq.

Periusissiap saniatigut siulersuisut rektorillu suliffimmi aqutsisuusussanik ingerlaavartumik aalajangiisarput. Uani misigineqarpoq attaveqartarnermi aqutit ajornartorsiutaasut ilisimatitsissutillu sulisunut (ilinniartunullu) tamanut anngunneq ajortut. Taamaammat ilisimatusarfinni pisortat immikkoortortallu piortaat ataatsimoortillugit ataatsimeeqatigineqartalerput.

Ilisimatsitsinerlut attaveqartarnermi aqutit amerlapput – siulersuisut imaqarniliaat, rektorit ilisimatusarfinni aqutsisunik immikkoortortanilu aqutsisunik ataatsimeeqateqartarneri - intranetti atorneqartarpoq, nutaarsiassat arlallit nassiuunneqartaput ataatsimullu ataatsimiittoqartarluni. Sulisut arlallit ilisimatitsissutigaat elektroniskinnngorlugu (suliffimmi namminermi avammullu) nutaarsiassat ilisimatitsissutigineqartarnerat annertuumik qaffassimasoq.

Taamaattoq malugineqarpoq ilisimatitsissutit anngunneq ajortut. Tamanna aqutsiveqarfimmi nalunaaruteqartarnermut/akissuteqartarnermut tunngatillugu amma ajornartorsiutaavoq, tassa aalajangiinerit suliffimmi tamanut anngunneq ajortut pillugit akissuteqartoqarneq ajormat. Aqutsisulli malugaat aqutsisut sulisullu ajornartorsiuteqaraangamik saaffiginnittartut. Siunertalli pillugit akut-tungitsumik akissuteqartoqarneq ajorpoq. Rektori piffissami misileraaffiusumi paasissutissat suliffimmi tamanut annguttarnissaat qulakkeernalugu ilisimatusarfiit ataatsimiinnerini peqataasarniarpoq.

Kattunermi pissutsit assigiinngitsut immikkoortunit arlalinnit atorneqalerput, sulisunit ilinniartunillu. Ilisimatuarfik ataatsimut aaqqissuussaannermi tamakku naleqqussarnissaannik annertuumik suliaqarsimavoq. Qitiusoq tassaavoq piffissaq suliffissaq pillugu isumaqatigiissut 2016-imeersoq, tassani ilaatigut piffissat akuttussusaasa ilaanni piareersartarnermut tunngasut piffissalu ilisimatuarfissaq aalajangersarneqarput.

Atorfiit assigiinngitsut sulisut sulisitsisullu isumaqatigiissutaanni aalajangerneqarsimagaluartut, ilinniarsiit akornanni atorfiit assigiit assigiinngitsumik atorneqartarsimapput – assersuutigalugu adjunktiugaanni ph.d.-nngorniaatigaluni qanoq annertutigisumik ilinniartitsinissaq, tamannaliu pillugu aatsaat 2018-imi najoqqutassiaqalerpoq.

Ilinniartinnut namminernut tunngatillugu ilaatigut naleqqussaasoqarsimavoq.

Ilinniarterit atorfinissutaasinnaasuni akademikerisut ilinniarnernut pisoqqanut kattutsinneqarsimasuni misigineqartarpoq ilinniartitsissummi tiimit ikikkaangata ECTS-pointinut angumanniarneq ajornartorsiutaasartoq tiimissarititaasut iluanni sullivimmi suliassanut ilinniagassat atugarsorlunilu iinniagassat tamaasa inissaqartinniaraanni.

Soraarummeertarneq pillugu nalunaarut pisoqaaq sulii atornerqarpoq, aammalu akademikerisut ilinni- arnerit pisoqaaq bacheloritullu ilinniarnert atorfinissutaasinnaasut ilaatigut soraarummernissamut nalunaaruteqarnissamut atuannngitsunillu nalunaarsuisarnermut il.il. tunngatillugu akornanni assigi- inngitsorpoq.

Deloitte nalilivoq pissutsit assigiinngitsut assigiissarnissaat ingerlallualereersoq, sulili piffissaq ingerlangaatsiartussaasoq – aamma suut assigiinngissutaanerannik paasinninnissamut tun- ngatillugu.

Aqutsisut uppersarparaat ingerlatsinermit suliasat HR-imut immikkoortortaqarfimmi salliutinne- qartut, 2019-imilu sulisut amerlinerisigut ineriartortitsineq salliuteqalissasut.

8.3.4. Kulturi

Kulturi uani nassuiarneqarpoq Edgar Scheinsip suliffiup kulturianik paasininnera aallaavigalugu. Suliffiup kulturia tigussaasuunngilaq, tassanili pineqarpoq immitsinnik allanillu paasinnittarnitsinnut, naleqartitanik oqaloqatigiissutigineqanngitsunut, ilimasunnerit suunerinut sunillu avoqqaarinnittar- nernut nersualaarinnittarnernullu naalagaasarnersut.

Aaqqissuussaannermit kulturi tassaasussaavoq Iisimatusarfimmi suliasanik, ingerlatsisunik, aaqqis- suussaannermit periutsinillu ataatsimoortitsisussa. Kulturi tassaavoq suliffiup naleqartitai ileqquilu, ataasimut aaqqissuussaannermit misigilersitsisut. Kulturi aaqqissuussaannermit allannguinnermit an- nertunerpaamik nakooqutaaneratur aamma annertunerpaamik aporfusinnaavoq.

Iisimatusarfiup 2008-mi aallartippaa suliffinnik assigiinngitsunik kulturiliniq ataatsimoortitsiniarneq. Soorlu siusinnerusukkut allaaserineqartoq ilinniartinnit atorfinissutaasinnaasuni sulisut misigaat Iisi- matusarfitoqqami sulisunit qularfigineqarlutikk. Misigisaq ullumikkut allatorujussuaq oqaatigineqar- poq pitsanngorsimanerarneqarluni. Iisimatusarfik ilumini inuiaqatigiinnullu ammarnerusimavoq.

Amerlasuut isumaqarput maannakkut suliffik periarfissaritaasut iluanni ataatsimoortunngorsima- soq. Iisimatusarfik ilinniartuvoq sammivinnik assigiinngitsunik arlalinnik katersortitsisoq. Taamaammatt suliffiup iluanni ataatsimoorfiit arlaqarput.

Iisimatusarfik aamma ilisimatuunut suliffiuvooq, ilisimatoorpassuillu kisimiillutik allalluunniit peqateqarlutik sulisarput. Ilinniartitsissutit atuaqatigiiffiusartut, ataatsimut pædagogikki ataatsimullu ilisimatusarnermut aningaasat atorlugit sammiviit assigiinngitsut akornanni ataatsimoortitsinia- rtoqarpoq.

Ilinniartitsinermit Iisimatusarfik tamatumani immikkoorteqarpoq – Iisimatusarfiup sinneranut akuliunnerunissaanut aporfiiit suliffimmut tamarmiusumut ilisimasat killeqarnerannik suleqatigiiffis- sallahu amigaataanerannik pissuteqarpoq. Iisimatusarfimmi Ilinniarfissuarmilu apersorneqartut a- taatsimut isigalugu oqaatigaat suliffiit assigiinngitsut marluusut.

Ilinniartitsinermit Iisimatusarfimmi Iisimatusarfimmut atassuteqarneq sulisunut ataatsimut ilaatigut ingerlatsisunut killeqarpoq – assersuutigalugu pædogikum, suliniutit aalajangersimasut aqutsinerlu pillugit. Sulisut ilinniartullu amerlasuut Iisimatusarfimmi allanut sulinnermit ilinniarnermilu atas- suteqanngillat taamaammalu ataatsimut suliniutit (oqalugiarnert, ukiumoortumik nalliuttorsiornerit soraarummeernillu il.il.) imminnut attuumassuteqanngitsut akuliunnertulluunniit isiginngilaat.

Immikkoortut ataatsimooruffiusut (aqutsineq, sullissinerit, inuit attaveqatigiittarnerini sammisaqarne- rit) nalinginnaasumik ingerlanngillat tassa ingerlatsinerit pingaarnert ataatsimoortinneqarsi- manngimmata. Ininut atatillugu Ilinniartitsinermit Iisimatusarfimmi oqaatigineqarpoq illunik ileqqutoqqanik pingaartitsiviusunik, oqaluttarisaanermi pingaaruteqartunik Ilimmarfimmilu atortut nutaaliat pillugit ilaatigut "usorunneq" ataatsimoortinneqartut.

Sulisut ataatsimut isigalugu misigisimannngilaat suliffik ataatsimoorfillugu periusissiaqanngitssoq.

Ullutsinni inuit attaveqatigiittaneranni suliniutit arlallit, immikkoortortani aqutsisunut pikkorissartitsinerit ataatsimullu pædagogikummi suliffiit akimorlugit aqqissuunneqartartut atassuteqartitsisutut ataatsimullu periusissiaqarfiunngitsutut oqaatigaat.

Bachelorinngorniarluni ilinniarfinni atorfinissutaasinnaasuni sulisut oqaatigaat ilinniarfimminnut ataqinninneq imminnik ilisimasaqalertoqarneratigut pisartooq. Ilisimasaqannginneq qulartitsilersarpoq, taamaammatt suliffimmi namminerimi ilisimasaqanissap qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq.

Ataatsimut kultureqarnissap pilersaarusiornissaa ajornakusoorpoq. Inuit atugaasigut suliniutit tamannut tunnganngimmata ajornartorsiutaavoq. Deloitte inassuteqarpoq Ilisimatusarfiup suliffimmi ilisimasaqartitsilerniarluni ataatsimullu kultureqalertitsiniarluni suliamik ingerlatsinermi suliniutit sulilutissagai.

Suliffimmi kulturimik suliaqassagaanni ileqqut naleqartitalu kissaatigineqartut aamma ileqqut naleqartitalu ullumikkut pineqartut nassaarinissaa oqaloqatigiissutigineqarnissaallu pisariaqarpoq. Taakku marluk imminnut ungasissusiannut allanngortitsinermi aqutsinermik suliassap annertussusia, suliffeqarfiup qanoq angitiginera aalajangiisuusarput.

Deloitte inasuteqarpoq Ilisimatusarfiup ataatsimut kultureqalersitsinissaaq suliniutigissagaa, taasunga ilanngullugu aqqissuussaannngitsumik ileqqut suliffimmi ungasitsitseqataalersut oqaloqatigiissutigalugit.

Takussutissiami ataaniittumi immikkortut ilaat suliffiup kulturiani ilaasinnaasut takutinneqarput.

Suliamik ingerlatsilluarsinnaaneq ilisimatusarfimmi ilinniarfimmilu sammisaapput pingaaruteqartut, aammali immikkoortuni ilinniarfinni suut pitsaasuunerinik suullu pitsaasumik ilisimatusarnertut ilisimatusarnerinnartulluunniit nassuiaaserneqarsinnaanerani assigiimmik isumaqarfigineqanngitsutut Deloitte paasivaa.

Takussutissiaq 10: Suliffiup kulturiani immikkoortuusinnaasut

Pissarsivik: Takussutissiami Edgar Scheinsip suliffimmik nalilersueriaasia isumassarsivigineqarpoq.

Aqutseriaaseq 2008-mi kulturimik allanngortitsinermi sammisaavoq annertoq, Deloitte naliliivoq ullumikkut immikkoortuusooq suliffimmi ullumikkut annertuumik isumaqatigiinngiffiunngitsooq.

Ilisimatusarfik 2018-p aallartinnerani suliffimmik nalilersuititsivoq (APV). Sulisut ataatsimut isigalugu suliaminnik nuannarisaqarnermik, ataatsimoortuunermik imminullu pingaartitsinermik iluaquteqarput, suliali annertussusaat ataatsimut isigalugu ajornartorsiutaalluni. Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik immikkuullarissuuvoq, tassa aqutsinermi ajornartorsiutit nalilerneqarmata ajornartorsiutit annertunersarigaat. Ilisimatusarfiup APV-mi paasisat 2018-imi iliuuseqarfagai.

2018-p ingerlanerani Ilinniarfissuarmi llimmarfimmilu aqqissuussisoqarpoq, ilaatigut illup iluata slaannaanik misissuinerit APV-lu tunngavigalugit. Sulisunut akeqanngitsumik tunngaviusumik sunngiusarnissamik akuttunngitsumik neqerooruteqartoqartarpoq, tamannalu peqataaffigineqartorujussusarpoq 2019-imilu ingerlateqqinneqassalluni.

Ilisimatusarfiit APV tunngavigalugu iliuusissatut pilersaarusiortut, 2018-inillu naanerani killiffissiorluni ulloq nangitseqqiffiusoq ingerlanneqarluni. Ullunit nangitseqqiffiusunit imaqarniliat takutippaat sulisut ulluinnarni sulinerminni arlalissuarnik sulii ajornartorsiuteqartut. Oqatigineqarporli ajornartorsiutit APV-mi saqummiunneqartut assiginngikkaat.

8.4. Suleqatit

Sammasami matumani apersuinerni ilinniartunik naammassisunik sulisoqalartartunik suleqateqarneq immikkut pingaartinneqarpoq. Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisut amerlanersaat oqarput ilinniarnermik naammassinnittunik sulisoqalartartunik pitsaasumik ingerlaavartumillu suleqateqartarlutik (kommunit, tusagassiorfiit, peqqinnissaqarfik, Namminersorlutik Oqartussat, oqaasileriffik, nutserisoqarfik, ilagiit, ilinniarnertuunngorniarfiit).

Ilinniarfiit amerlanersaasa ilinniartut ilinniarnerminnik nammassigunik suliffigilersinnaasaannut sulinermik misiliitartarput, tamatumani ilinniarfiup sulisutsisullu akornanni oqaloqatigiittarnissaq qulakkeerneqartarpoq. Pingaartumik atorfinissutaasinnaasunik ilinniarfiit sulinermik misiliinissamik piumasaqaat pissutigalugu ilinniartut naammassineranni sulisoqalersartunik qanimut suleqateqarput. Aamma sulisoqalersartut ilinniarnermi censoritut atorneqartarput.

Sulisoqalersartunik suleqateqarneq ataatsimut isigalugu pisimasunik sunnerneqartarpoq – siusinnerusukkut suleqatigisimasat suleqatiginerat ingerlaqqittarpoq. Ilinniarfiit pisortani suliffeqarfiit isiginiartorujussuusarppaat suliffeqarfinnillu namminersortunik suleqateqarneq killeqartorujussuuvoq. Pingaartumik qangali akademikeritut ilinniarfiit aallaaviusumik inuussutissarsiutinut ilinniarfiunngitsut sulisut suliffeqarfiinik sammisaqartorujussuusarput.

Ilinniarfiit ilaanni malugineqartarpoq pisortanik suleqateqarneq aamma ajornartorsiuteqarfiusoq, pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffissuata bacheloritut kandidatitullu ilinniartunik atorfinnut annertuunut ilinniarnermik naammassinninnissamik pinngitsoortitsisumik sulisusarsiorartut malugineqartarpoq. Aqutsisut naalakkersuisoqarfiilluunniit ataasiakkaat oqaloqatiginissaat naammanngilaq, tassa ilinniartut immikkoortumi allami suliffeqarnissamik neqeroorfigineqaannassammata. Tamatumani pisortani ingerlatsineq tunngavigalugu aqqiinissaq pisariaqarpoq, taamaalilluni piffissap suliffissap killilernissa qulakkeerneqassalluni, sulisitsisullu ilinniarnissamut pilersaarummut akuussallutik – ilinniartumik kina atorfinitsitsinersoq apeqqutaatinnagu.

Peqqissaasunngorniarfiup peqqinnissaqarfik qanittuararsuarmik suleqatigaa, tassani misiliilluni suliffiunerata saniatigut aamma ilinnarinermi allat, ineriartortitsineq, ilinniarnermik aqqissuussineq assigisaallu aamma suleqatigiissutigineqartarput. Pitsaasumik suleqatigiittoqaraluartoq sulinermillu misiliinissamik aalajangersimalluinnartumik piumasaqaateqaraluartoq ilinniarfik sulinermik misiliivisanik aqqissuussinissamik sulii ajornartorsiuteqarpoq. Peqqinnissaqarfiuk ineriartortitsinermi peqqissaasumik sulinermik misiliisarneq pillugu suleqatigiinnermik ataqatigiissaareqataasussamik atorfinitsitsiniarpoq.

Kommuninilli – aamma peqqissaasutut ilinniarnermik naammassinnittunik atorfinitsitsisartunik – suleqateqarneq suleqateqarneq killeqartorujussuuvoq. Peqqissaasunngorniarfimmi sulisut malugaat kommunit tassani sulisussaaleqinertik pissutigalugu suleqatigiinnissamut qujaannartartut.

Ilinniartitsisunngorniarfik amma isumaginninnermi siunnersortinngorniarfik kommuninik suleqateqarluarput, naak ilinniarnertuunngorniarfiup ilaatigut misigisaraluaraa misiliinerit suliniutillu nutaat meeqqat atuariannit IMAK-imillu isumaqatigiisummut naleqqutinnginnerat pissutigalugu unitsinneqartaraluartut. Suliniutit aallartinniarlugit qaffasissutsinik tamanik oqaloqateqarnissamik pisariaqartitsisoqarpoq.

Sulisuqalersartunik suleqateqarnermik akisussaaneq ataatsimut akisussaaffiuvoq.

Ilisimatusarfiup sulisuqalersartunik aaqqissuussaanagerusumik ilisimatusarfikkaarlugu oqallitarnissaq pilersaarutigaa. Aamma Ilisimatusarfik pillugu inatsisissatut siunnersuummi nutaami sulisuqalersartunik peqataatitsisarnissaq piunasaqaataavoq, naak suleqatigiinnerup ilusia sulii nammineq aalajangerneqartartussaagaluartoq.

Deloitte inassuteqarpoq sulisuqalersartunik aaqqissuussaanagerusumik peqataatitsisarnissamut suliniuteqarneq ingerlateqqinneqassasoq. Aaqqissuussaanagermik ingerlatsinermi ilimagisanik ataqatigiissaarineq qulakkeerneqassaaq inuillu paarlaanneranni ajutoorfeqarsinnaaneq annikillisineqassalluni.

Ilisimatusarfik Ilimmarfimmumut 2008-mi nuuuppoq, tassani Pinngortitaleriffik inissimareerluni. Siunertaq tassaavoq "... ingerlaqqilluni ilinniarnernut Kalaallit Nunaat pillugu, Kalaallit Nunaannut Kalaallillu Nunaanni ilisimatusarnermut ilisimatusarnermillu taakkuninnga ingerlatitseqqiisarfinnut ingerlatsiveqalernissaq" (Ilisimatusarfik pillugu inatsimmut 2008-meersumut oqaaseqaatit. Ilisimatusarfik aamma Pinngortitaleriffik ukiut ingerlaneranni killeqartumilli suleqatigiittarput.

Suleqatigiinneq ukiuni kingullerni annertusarneqarpoq. Pingaartumik Pinngortitaleriffiup Peqqissaanermik Ilisimatusarfimmik pinngortitalerinnermut illumi nutaami peqataatitsilernera ilisimatusarfiit taakku akornanni ataqatigiissitsilerpoq. Tamatuma saniatigut Silap Pisusianik Ilisimatusarfik aamma inuiaqatigiilerinnermi pinngortitamik ilisimatusarnermik ataatsimoorussineq annertunerusumik suleqatigiinnermik aamma kinguneqarpoq. Ilisimatusarfiup inuiaqatigiilerinnermi ilisimatusarnerata ineriartorsimanera pingaruteqarpoq, tassani Pinngortitaleriffiup humanioranik ilisimatusarnermut attuumassutai sulii killeqartorujussuummata.

Pinngortitaleriermi bachelorinngorniarneq Ilisimatusarfiup Pinngortitaleriffik suleqatigalugu neqeroortutisassaa pinngortitalerinnermullu illumi nutaami inissisimasussaq sinissami suliniutigineqarpoq.

Ilisimatusarfimmisulli aamma ilisimasaqarneq sulinermillu ingerlatsinermi attaveqarnerat ataqqinnilernissamut suleqatigiilernissamullu pisariaqarput. Tassani ataasimut aningaasaliissutit/ilisimatusarnermut aningaasat suleqatigiinnerup annertusarnissaanut annertuumik kajumissaataapput.

9. Ilanngussaq 1: Apersiunernut najoqqutassiaq

9.1. Apersuinermut najoqqutassiaq

Sam-misaq	Apeqqudit
Ilisaritsineq	<p>Apersuisumik misissuinermillu ilisaritsineq Inuup apersoneqartup (IP) ilisaritinnera</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suna ilinniagaraajuk? - Ilisimatusarfimmut qanoq sivisutigisumik qanorlu atassuteqarnikuuit+ - Ilisimatusarfik pilersinneqarmat aallaavigik qanoq malugaajuk? (ajunngilaq, ajorpoq, Periarfissat ajornartorsiutillu) - Ukiuni kingullerni qulini ineriartortitsineq qanoq malugaajuk? - Pisut pingaaruteqartut ilaannik erseqqisagaqarusuppit?
Ineriartortitsineq	<ul style="list-style-type: none"> - Aallartinninniit maannamut Ilisimatusarfimmi allanngorneq qanoq misigaajuk? <p>Ilisimatusarfimmi ineriartortitsineq ukununga tunngatillugu qanoq misigaajuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ilinniarnernut neqeroorutit imarisaalu ineriartortinneqarnerat qanoq malugaajuk? - Sulisut katitigaanerat/ilinniagaasa qaffasissusiat allanngornikuua? - sulisut akornanni paarlakkaanneq? - sulisut piginnaangorsarnissaat qanoq suliniutigineqarnikuua? - Ilinniartut takkukkamik piginnaasaat? Tamanna ilisimatusarfiup suliassanik suliarinnittarneranut qanoq sunniuteqarpa? - iinniartut amerlassusaat ? Qanoq pingaaruteqartigaa? - Ilinniartut naammassinnittartut procentinngorluigit /-sukassuseq? Sunga pitsaane-rulernikuua? Suut sui ajornartorsiutaapput? - Ilisimatusarfiup aningaasaqarnerata allanngoriartornikuunera qanoq nalilerpiuk? - Tamanna qanoq kinguneqarnikuua?

Aaqqissuussaaneermik allannguiq	<ul style="list-style-type: none"> - Ilisimatusarfimmik pilersitsineq aaqqissuussaaneermi aalajangersimasunik allannguutiniq sunik kinguneqarnikuua? - Sullisinerit suut ataatsimoorunneqarneqapat suullu ataatsimoorunneqanngillat? - Ataatsimut sullissineq qanoq ingerlava (aningaasaqarneq, akissarsialerineq, IT, ilinniartunik sullissineq il.il.)? - Sooq taamatut aaqqissuussisoqarnikuua? - Suliffimmi namminerimi peqatigiinnerit qanoq aaqqissuunneqarnikuuppat? Suleriaatsit sakuulluunniit suliffimmi namminerimi suleqatigiinnermik tapersiisunik peqarpa? - Suliffimmi aqutsiviit qanoq ingerlappat? Tamassuma ingerlanera qanoq malugaajuk? - Suliffimmi nalunaarusiortarfiit qanoq ingerlappat? Tamassuma ingerlanera qanoq malugaajuk? - Ilisimatusarfiup maannakkut periusissiaa ilisimaviuk? - Periusissiaq sulininni qanoq ilanngunneqarpa? - Siunersukkut perisussiaasartunit allaanerua? - Ataatsimut aaqqissuussaalertsiniarneq qanoq suliarineqarnikuua? - Ataatsimut kulturi naleqartitallu? - Sulisunut ilinniartunullu ataatsimut pissutsit? (pikkorissarnerit, iluaqutit il.il.) - Ataatsimut malittarisassat najoqqutassiallu? - Ataatsimut aaqqissuussaaneermut tunngatillugu suut iluatsippat? - Suut takkuttussaappat? - Suut suli naammassinngvillat? - Immikkoortoqarpa naliliininni ilisimatusarfiit akornanni assigiinngitsunik atugasaqartoqarnerani isumaqarluartunik? - Ilisimatusarfimmut ilaasutut qaqukkutg misigisarpit/misigisarpisi? - Aaqqissuussaaneermik allannguiq qanoq suliarineqarnikuua? - Tamanna ullumikkut qanoq suliarineqarpa?
---------------------------------	--

Siunertaq/suliassat	<p>Ilisimatusarfiup ukununnga tunngatillugu ineriartorsimanera qanoq misigaajuk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilisimatusarnerit amerlassusaat pitsaassusaallu? - ilinniartitsinerit pitsaassusaat? - iisimasaniq ingerlatitseqqiisarneq? - inuiaqatigiinni avatangiiserisani inissisimaneq? - ilisimatusartunik iinniartunillu Kalaallit Nunaat avataaneersunik pissarsiniarsinnaasuseq? <p>- Ilisimatusarfivit iisimatusarnermik qanoq suliaqarnera oqaluttuariuk</p> <p>- Ilisimatusarfiup iisimatusarnerata annertussusaa allanngornikuua? (saqqummersitat amerlassusaat, ilisimatusartut amerlassusaat ph.d.nngorniat il.il)</p> <p>- Ilisimatusarfiup ilisimatusarnermi pitsaassusia allanngornikuua? (nunat tamat akornanni akuersaarneqarneq, illit naliliinerit)</p> <p>- Ilisimatusarfiit allat/Ilisimatusarfiup ataatsimut isigalugu iisimatusarnermik ingerlatsinerat qanoq nalilerpiuk?</p> <p>- Ilisimatusarfissi avataani ilisimatusarnermut akuusarpa?</p> <p>- Tamannaq qanoq ingerlasarnersoq aamma iisimatusarnermut, aningaasaqarnermut ilinniarnermullu tamanna kinguneqarnersoq oqaluttuariuk?</p> <p>- Ilisimatusarfinni ilisimatusarnerup ilinniarnernut qanoq ilanngunneqartarnera oqaluttuariuk?</p> <p>- Ilisimatusarnerup ilinniarnernut qanoq annertutigusumik ilanngunneqartarpa? (akissut itsileruk, tunngavilersoruk)</p> <p>- Naliliivit ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitsisoqartartoq? (akissut itsileruk, tunngavilersoruk)</p> <p>- Ilisimatusarfiit/Ilisimatusarsiup ataatsimut isigalugu ilisimatusarnermik tunngaveqarluni ilinniartitsisarneri qanoq nalilerpiuk?</p> <p>- Inuiaqatigiinni avatangiiserisani oqallinnerni ilisimatusarfiit qanoq peqataasarpat? (tassunga amama ilanngullugu ilisimatusarnermi paasisanik ingerlatitseqqiisarnermut tunngatillugu)</p> <p>- Ilisimatusarfiit allat Ilisimatusarfillu inuiaqatigiinni avatangiiserisani oqallinnerni ataatsimut isigalugu qanoq peqataasarpat? (tassunga amama ilanngullugu ilisimatusarnermi paasisanik ingerlatitseqqiisarnermut tunngatillugu)</p> <p>- Ilisimatusarfiup nunat tamat akornanni inissisimerani nunaniillu tamanit pissarsiniartarnera qanoq nalilerpiuk (ilinniartunik ilisimatusartunillu)?</p> <p>- Tamanna qanoq kinguneqarnersoq takusinnaaviuk?</p> <p>Inuk apersorneqartoq Ilisimatusarfimmut tunngatillugu oqaluttuarisaanermik killilimmik ilisimasaqarpat inuup apersorneqartup maannakkut killiffimmik naliliinera apeqqutigineqassaaq.</p>
---------------------	---

sueqatit	<ul style="list-style-type: none"> - Iisimatusarfiup avataani suleqatit pingaarnerit oqaluttuarikkit? - Suleqatigiinneq taanna qanoq ingerlava? Iluatitsinerit/ajornartorsiutit? - Ilinniartunik sulisoqalersaretunut qanoq suleqateqarpisi? Tassa sulisitsisut assigiinnigitsut, Namminersorlutik Oqartussat, kommunit, naalagaaffik, namminersortut) Suleqatigiinneq taanna qanoq pitsanngortinneqarsinnaava? - Ilinniartunngortitsisartunik qanoq suleqateqarpisi (tassa meeqqat atuarfiat inuusuttut ilinniarfii il.il.)? - Suleqatigiinneq taanna qanoq pitsaanerulersinnaava? - Pinngortitaleriffik qanoq suleqatigisarpisiuk? - Suleqatigiinneq taanna qanoq pitsaanerulersinnaava? - XYZ-imik qanoq suleqateqarpisi? - Suleqatigiinneq taanna qanoq pitsaanerulersinnaava?
Naggasii- neq	<p>Ingerlaqqeriarnissaq pillugu naatsumik Pisariaqartitsinerimi kingusinnerusukkut oqaloqatigeqqissinnaaneq Inuulluarit qujanarlu</p>

9.2. Apersuinermut najoqqutassiaq – suleqatit

Sam- misag	Apeqqutit	Imaqarniliorneq
Iisarititsi- neq	<p>Apersuisumik misissuinermillu ilisarititsineq Inuup apersorneqartup (IP) ilisaritinnera</p>	

Samarbejde med Ilisimatusarfik	<ul style="list-style-type: none"> - Ilisimatusarfik qanoq suleqatigisarpisiuk? - Ataatsimut ingerlatsiviusut naatsumik oqaluttuarikkitt? - Suleqatigiinneq ukiuni kingullerni 0-15-ini Allannvorsimansoq malugaajuk ? - Suleqatigiinneq qanoq allannornikuua? Sunalu tungaviuva? - Ilisimatusarfik ataatsimoortutut ilisimatusarfiniluunniit arlalilnni naapittarpiuk ? - Ullumikkut suleqatigiinneq qanoq nalilerpiuk? - Qanoq pitsannorsaaqqittoqarsinnaava? 	
Naggasiineq	<p>Ingerlaqqeriarnissaq pillugu naatsumik Pisariaqartitsinermi kingusinnerusukkut oqaloqatigeeqqissinnaaneq Inuulluarit qujanarlu</p>	

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.